

Kasutusjuhend

© Copyright 2012–2013 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

Bluetooth on selle omanikule kuuluv kaubamärk ja Hewlett-Packard Company kasutab seda litsentsi alusel. Intel on ettevõtte Intel Corporation kaubamärk USA-s ja teistes riikides. Microsoft ja Windows on ettevõtte Microsoft Corporation USA-s registreeritud kaubamärgid. SD logo on selle omaniku kaubamärk.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatut ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Teine väljaanne: juuli 2013

Esimene trükk: september 2012

Dokumendi number: 696788-E42

Tootemärkus

Selles juhendis on kirjeldatud funktsioone, mis on enamiku mudelite puhul samad. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Tarkvaratingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te litsentsilepingu tingimustega ei nõustu, on ainuke teile saadaolev heastamisvahend kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha tagasimakse taotlemiseks kooskõlas ostukoha tagasimaksetingimustega.

Kui soovite lisateavet või arvuti täielikku hüvitamist, võtke ühendust kohaliku müügipunktiga (müüjaga).

Ohutusmärkus

⚠ HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietuse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietuse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

Sisukord

1 Õigesti käivitamine	1
Parimad kasutusviisid	1
Lõbusad tegevused	1
Veel HP ressursse	2
2 Arvuti tundmaõppimine	3
Teabe leidmine riist- ja tarkvara kohta	3
Riistvara tuvastamine	3
Tarkvara tuvastamine	3
Esikülg	3
Parem külg	4
Vasak külg	4
Ekraan	6
Ülaosa	7
Puuteplaat	7
Märgutuled	8
Nupud	9
Klahvid	10
Põhi	11
Sildid	12
3 Ühenduse loomine võrguga	13
Ühenduse loomine traadita võrguga	13
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine	13
Traadita ühenduse nupu kasutamine	13
Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine	13
WLAN-i kasutamine	14
Interneti-teenuse pakkuja kasutamine	14
WLAN-i häälestamine	15
Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine	15
WLAN-i kaitsmine	15
Ühenduse loomine WLAN-iga	16
Bluetooth-seadmete kasutamine	16
Ühendamine kaabelühendusega võrku	16
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)	17

4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine	18
Veebikaamera kasutamine	19
Heli kasutamine	19
Kõlarite ühendamine	19
Kõrvaklappide ühendamine	20
Mikrofoni ühendamine	20
Funktsiooni Beats Audio kasutamine	20
Funktsiooni Beats Audio juhtpaneelile juurde pääsemine	20
Beats Audio lubamine ja keelamine	20
Heli kontrollimine	20
Video kasutamine	21
VGA-monitori või -projektori ühendamine	21
HDMI-teleri või -monitori ühendamine	22
Helisätete konfigureerimine (HDMI-teloriga)	23
Heli- ja videofailide haldamine	23
5 Puutežestide, osutusseadmete ja klaviatuuri abil navigeerimine	24
Puuteplaadi kasutamine	24
Puuteplaadižestide kasutamine	24
Koputamine	25
Kerimine	25
Kokkusurumine/suumimine	26
Pööramine (ainult teatud mudelitel)	26
Kahe sõrmega klõpsamine (ainult teatud mudelitel)	27
Sirvimine (ainult teatud mudelitel)	27
Servatõmbed	28
Parema serva tõmme	28
Ülaserva tõmme	28
Vasaku serva tõmme	29
Klaviatuuri ja hiire kasutamine	29
Klahvide kasutamine	30
Toiminguklahvide kasutamine	30
Microsoft Windows 8 otseteeklahvide kasutamine	31
Kiirklahvide kasutamine	31
6 Toitehaldus	33
Une- või talveunerežiimi käivitamine	33
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	33
Kasutaja käivitatud talveunerežiimi lubamine ja sellest väljumine	34
Ärkamisel paroolikaitse määramine	34

Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine	34
Energiarežiimi valimine	35
Arvuti kasutamine akutoitel	35
Tehases pitseeritud aku	35
Kasutaja vahetatava aku eemaldamine	35
Teabe otsimine aku kohta	36
Akutoite säästmine	36
Laetuse madala taseme tuvastamine	37
Aku laetuse madala taseme lahendamine	37
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval	37
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui ühtegi toiteallikat pole saadaval	37
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda	37
Kasutaja vahetatava aku hoiundamine	37
Kasutaja vahetatava aku kasutusest kõrvaldamine	37
Kasutaja vahetatava aku vahetamine	38
Arvuti kasutamine välisel vahelduvvoolutoitel	38
Vahelduvvooluadapteri tõrkeotsing	39
HP CoolSense (ainult teatud mudelitel)	39
Arvuti sulgemine (väljalülitamine)	39
7 Teabe haldamine ja ühiskasutus	41
USB-seadme kasutamine	41
USB-seadme ühendamine	41
USB-seadme eemaldamine	42
Toitega USB-seadme ühendamine	42
Digitaalse talletuskaardi paigaldamine ja eemaldamine	42
Optiliste draivide kasutamine	43
Optilise ketta paigaldamine	44
Optilise ketta eemaldamine	45
Andmete ja draivide ühiskasutus ning juurdepääs tarkvarale	46
8 Arvuti hooldamine	48
Jõudluse parandamine	48
Draivide käsitsemine	48
Kõvaketta vahetus	48
Kõvaketta eemaldamine	49
Kõvaketta paigaldamine	50
HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud mudelitel)	52
Ketta defragmentori kasutamine	52

Kettapuhastuse kasutamine	52
Mälumoodulite lisamine või asendamine	53
Programmide ja draiverite värskendamine	55
Arvuti puhastamine	55
Kuvari, külgede ja katte puhastamine	56
Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine	56
Arvutiga reisimine või selle transportimine	56
9 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine	58
Paroolide kasutamine	58
Windowsi paroolide määramine	59
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine	59
Interneti-turbe tarkvara kasutamine	59
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	60
Tulemüüritarkvara kasutamine	60
Tarkvaravärskenduste installimine	60
Windowsi värskenduste installimine	60
HP ja muude tootjate tarkvara värskenduste installimine	60
Traadita võrgu turvalisuse tagamine	61
Tarkvararakenduste ja teabe varundamine	61
Valikulise turvakaabli luku kasutamine	61
10 Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) ja diagnostikutiliidi System Diagnostics kasutamine	62
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine	62
BIOS-i värskendamine	62
BIOS-i versiooni tuvastamine	62
BIOS-i värskenduse allalaadimine	63
Diagnostikutiliidi System Diagnostics kasutamine	63
11 Varundus ja taaste	64
Taasteandmekandjate ja varukoopiate loomine	64
HP taasteandmekandjate loomine	65
Taaste	66
Kiire ja hõlbus taastamine Windowsi värskendusfunktsiooniga	66
Kõige eemaldamine ja Windowsi taasinstallimine	67
Taastamine HP Recovery Manageri abil	68
Mida peate teadma	68
Minimeeritud kujutise taastamine HP taastesektsiooni abil (ainult teatud mudelitel)	68
Taastamine HP taasteandmekandjate abil	69

Arvuti buutimisjärjestuse muutmine	69
HP taastesektsiooni eemaldamine	69
12 Spetsifikatsioon	70
Sisendvõimsus	70
Töökeskkond	70
13 Elektrostaatiline lahendus	71
Tähestikuline register	72

1 Õigesti käivitamine

See arvuti on võimekas tööriist, mis aitab teil täiustada töötamis- ja meelelahutusvõimalusi. Arvuti kõigi võimaluste maksimaalseks kasutamiseks lugege seda peatükki, kus räägitakse parimatest kasutusviisidest pärast arvuti häälestamist, lõbusatest tegevustest, milleks arvutit kasutada, ja sellest, kuhu täiendavate HP ressursside saamiseks minna.

Parimad kasutusviisid

Et saaksite oma suurepärase investeeeringut maksimaalselt ära kasutada, tehke pärast arvuti häälestamist ja registreerimist järgmised toimingud.

- Viige end Windows 8 põhitõdede abil kurssi uue Windows®-i funktsioonidega.

NÄPUNÄIDE. Avatud rakendusest või töölaualt kiiresti arvuti avakuvale naasmiseks vajutage klaviatuuril Windowsi logo klahvi . Windowsi logo klahvi uuesti vajutamine viib teid tagasi eelmisele kuvale.

- Ühendage arvuti kaabel- või traadita võrku, kui te seda veel teinud pole. Vt [Ühenduse loomine võrguga lk 13](#).
- Tutvuge arvuti riist- ja tarkvaraga. Teavet leiate jaotistest [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#) ja [Meelelahutusfunktsioonide nautimine lk 18](#).
- Värskendage või ostke viirusetõrjetarkvara. Lisateavet leiate jaotisest [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 60](#).
- Varundage kõvaketas, luues taastekettad või taastedraivi. Vt jaotist [Varundus ja taaste lk 64](#).

Lõbusad tegevused

- Teate, et saate arvutis vaadata YouTube'i videoid. Kuid kas teadsite, et saate arvuti ühendada ka teleriga ja vaadata videot telerist? Lisateavet leiate jaotisest [HDMI-teleri või -monitori ühendamine lk 22](#).
- Teate, et saate arvutis muusikat kuulata. Kuid kas teadsite, et saate arvutis voogedastuse abil kuulata ka otseülekanandes raadio muusika- või jutusaateid terve maailmast? Vt jaotist [Heli kasutamine lk 19](#).
- Kindlasti teate, et Microsofti rakendustega saab luua muljetavaldavaid esitlusi. Kas teate aga ka seda, et arvuti saab ühendada ka projektoriga, et oma esitlusi ka teistele näidata? Vt [HDMI-teleri või -monitori ühendamine lk 22](#).

Veel HP ressursse

Olete juba arvuti sisselülitamiseks ja selle juhendi leidmiseks kasutanud *Häälestusjuhiseid*. Toote üksikasjad, juhised ja muud leiade sellest tabelist.

Ressurss	Sisu
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none">Arvuti häälestuse ja funktsioonide ülevaade.
<i>Windows 8 põhitõed</i>	<ul style="list-style-type: none">Windows 8 kasutamise ülevaade.
Spikker ja tugi	<ul style="list-style-type: none">Lai valik juhiseid ja tõrkeotsingu nõuandeid.
Spikri ja toe avamiseks tippige avakuval <i>spikker</i> ja seejärel valige rakenduste loendist Spikker ja tugi . USA toe kontaktandmed leiade veebiaadressilt http://www.hp.com/go/contactHP . Ülemaailmse toe kontaktandmed leiade veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.htm .	
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i>	<ul style="list-style-type: none">Tööjaama õige häälestus.
Selle juhendi avamiseks valige avakuval rakendus HP Support Assistant , seejärel Minu arvuti ja siis Kasutusjuhendid või minge aadressile http://www.hp.com/ergo .	<ul style="list-style-type: none">Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnõõrid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohtu.Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave.
Ülemaailmne tugi	<ul style="list-style-type: none">Võrguvestlus HP tehnikuga.E-kirja saatmine klienditoeleMaailma eri paigus kasutatavate klienditoe telefoninumbrate otsimineHP teeninduskeskuse asukoha otsimine.
<i>Eeskirjade, ohutus- ja keskkonnaalane teave</i>	<ul style="list-style-type: none">Olulised normatiivmärkused
Selle juhendi avamiseks valige avakuval paan HP Support Assistant , seejärel Minu arvuti ja siis Kasutusjuhendid .	
<i>Piiratud garantii*</i>	<ul style="list-style-type: none">Arvuti spetsiaalne garantiialane teave.
Garantiiteabe avamiseks valige avakuval rakendus HP Support Assistant , seejärel Minu arvuti ja siis Garantii ja teenused või minge aadressile http://www.hp.com/go/orderdocuments .	
<p>* Tootele kehtiva selgesõnalise HP piiratud garantii leiade arvutis saadaolevate kasutusjuhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt/DVD-lt. Mõne riigi/piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP piiratud garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus paberandjal garantiid kaasas pole, võite paluda trükitud koopiat veebiaadressilt http://www.hp.com/go/orderdocuments või kirjutades HP-le järgmistel aadressidel.</p> <ul style="list-style-type: none">Põhja-Ameerika: Hewlett-Packard, MS POD, 11311 Chinden Blvd., Boise, ID 83714, USAEuroopa, Lähis-Ida, Aafrika: Hewlett-Packard, POD, Via G. Di Vittorio, 9, 20063, Cernusco s/Naviglio (MI), ItalyAasia, Vaikse ookeani piirkond: Hewlett-Packard, POD, P.O. Box 200, Alexandra Post Office, Singapur 911507	
Kui soovite garantii trükitud koopiat, lisage palun toote osanumber, garantiiaeg (esitatud hooldussildil), nimi ja postiaadress.	
NB! ÄRGE tagastage oma HP tooteid nimetatud aadressidel. USA toe kontaktandmed leiade veebiaadressilt http://www.hp.com/go/contactHP . Ülemaailmse toe kontaktandmed leiade veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html .	

2 Arvuti tundmaõppimine

Teabe leidmine riist- ja tarkvara kohta

Riistvara tuvastamine

Arvuti riistvara tuvastamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval ja seejärel valige **Juhtpaneel**.
2. Valige **Süsteem ja turve** ning klõpsake seejärel jaotises Süsteem valikut **Seadmehaldur**.
Kuvatakse loend kõigi teie arvutisse paigaldatud seadmetega.

Tarkvara tuvastamine

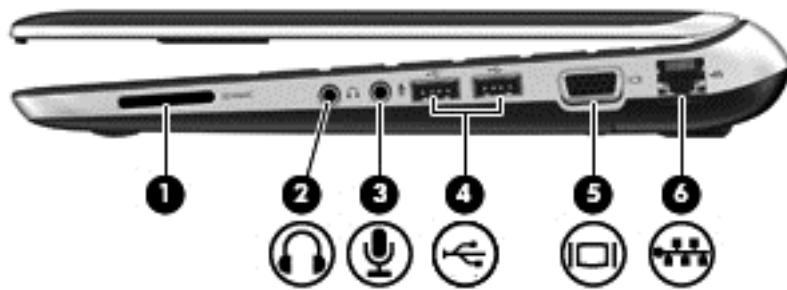
- ▲ Arvutisse installitud tarkvara tuvastamiseks paremklõpsake avakuval hiirega või tõmmake sõrmega puuteplaadi ülaservast alla, mispeale kuvatakse Rakendused, ning valige ikoon **Kõik rakendused**.

Esikülg

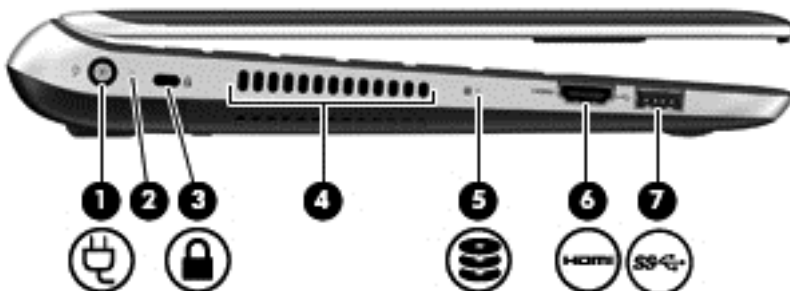
Komponent	Kirjeldus
Kõlarid (2)	Toovad kuuldavale heli.

Parem külg

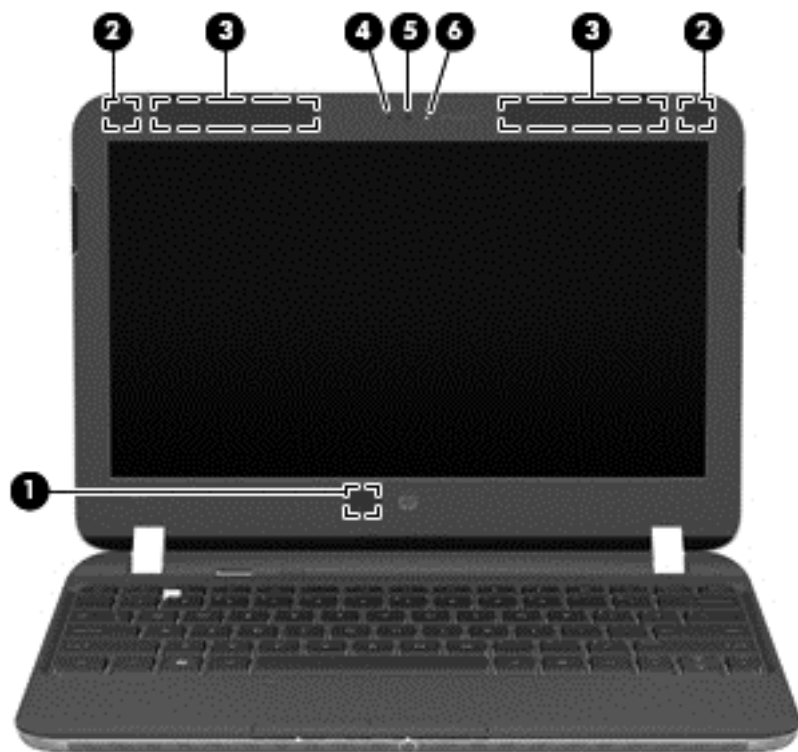
Komponent	Kirjeldus
(1) Digitaalimekandja pesa	Andmete lugemine digitaalsetelt mälukaartidelt, näiteks kaardilt Secure Digital (SD), samuti taoliste kaartidele kirjutamine.
(2) Heliväljundi (kõrvaklappide) pistikupesa	Ühendab aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli (valikulised). HOIATUS! Kuulmise kahjustamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i> . MÄRKUS. Kui kõrvaklappide pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.
(3) Helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	Arvuti peakomplekti mikrofoni, kaherealise stereomikrofoni või monomikrofoni (valikulised) ühendamiseks.
(4) USB 2.0 pordid (2)	Ühendab valikulised USB-seadmed. MÄRKUS. Lisateavet erinevate USB-portide tüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 41 .
(5) Väliste monitori port	Ühendab välise VGA-monitori või -projektorit.
(6) RJ-45-pistikupesa (võrk)	Ühendab võrgukaabli.

Vasak külg

Komponent		Kirjeldus
(1)	 Toitejuhtme ühenduspesa	Ühendab vahelduvvooluadapteri.
(2)	Vahelduvvooluadapteri märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Valge: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja aku laetud. • Kollane: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja akut laetakse. • Väljas: arvuti kasutab alalisvoolutoidet.
(3)	 Turvakaabli pesa	Ühendab valikulise turvakaabli arvutiga. MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud kaitsevahendiks, kuid see ei pruugi arvutit väärkasutuse ega varguse eest kaitsta.
(4)	Ventilatsiooniava	Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.
(5)	 Kõvaketta märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Viikuv valge: kõvaketas on kasutusel. • Kollane: HP 3D DriveGuard on kõvaketta ajutiselt parkinud. <p>MÄRKUS. Teavet HP 3D DriveGuardi kohta leiate jaotisest HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud mudelitel) lk 52.</p>
(6)	 HDMI-port	Ühendab valikulise heli- või videolisaseadme (nt kõrglahutusvõimega teleri või ühilduva digitaal- või helikomponendi).
(7)	 USB 3.0 port	Ühendab valikulise USB 3.0 seadme, tagab USB kõrgendatud jõudluse. MÄRKUS. Lisateavet USB-portide eri tüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 41.

Ekraan

Komponent	Kirjeldus
(1) Sisemine ekraanilüliti	Lülitab ekraani välja ja arvuti unerežiimi, kui ekraan suletakse siis, kui toide on sisse lülitatud. MÄRKUS. Kui ekraan on suletud, pole sisemist ekraanilülitit näha.
(2) WLAN-i antennid (2)*	Saadavad ja võtavad vastu traadita ühenduse signaale traadita kohtvõrkudega (WLAN) suhtlemiseks.
(3) WWAN-i antennid (2)* (ainult teatud mudelitel)	Saadavad ja võtavad vastu signaale traadita laivõrkudega (WWAN) suhtlemiseks.
(4) Sisemine mikrofoni	Salvestab heli.
(5) Veebikaamera	Salvestab videot, jäädvustab fotosid ning võimaldab video voogesituse abil pidada videokonverentse ja võrguveestlusi. Veebikaamera kasutamiseks tippige avakuval cyberlink ja seejärel valige rakenduste loendist CyberLink YouCam .
(6) Veebikaamera märgutuli	Sees: veebikaamera on kasutusel.

* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid. Normatiivmärkused traadita ühenduse kohta leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest. Dokument on saadaval spikri ja toe rakenduses. Spikri ja toe avamiseks tippige avakuval [spikker](#) ja seejärel valige rakenduste loendist **Spikker ja tugi**.

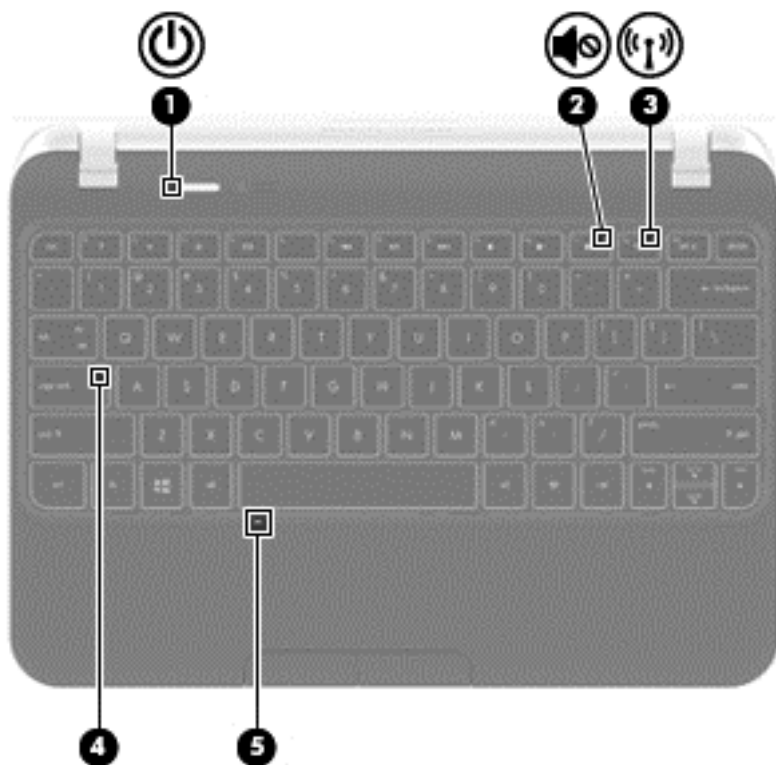
Ülaosa

Puuteplaat

Komponent	Kirjeldus
(1) Märgutuli (puuteplaat)	<ul style="list-style-type: none">Sees: puuteplaat on välja lülitatud.Väljas: puuteplaat on sisse lülitatud.
(2) Puuteplaadi sisse-/väljalülitusnupp	Sellest nupust käib puuteplaat sisse ja välja.
(3) Puuteala (puuteplaat)	Ligutab ekraanil kuvatavat kursorit ja valib või aktiveerib ekraanil üksusi.
(4) Vasakpoolne nupp (puuteplaat)	Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(5) Parempoolne nupp (puuteplaat)	Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.

Märgutuled

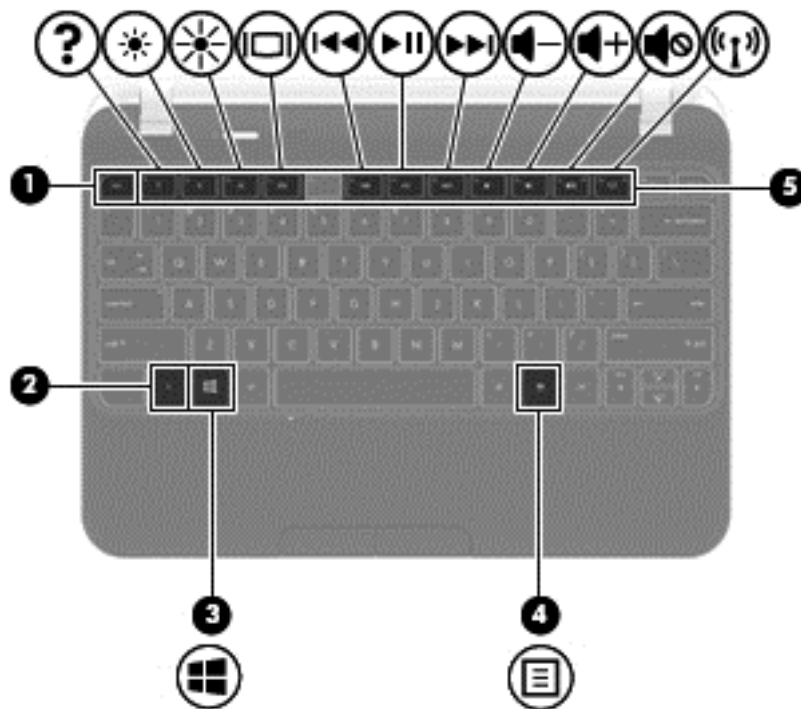
Komponent	Kirjeldus
(1) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: arvuti on sisse lülitatud.• Vilkuv valge: arvuti on ooterežiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab kuvari ja muude ebavajalike komponentide toite välja.• Väljas: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästlik režiim, mis kasutab kõige vähem toidet.
(2) Helivaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Kollane: arvuti heli on välja lülitatud.• Väljas: arvuti heli on sisse lülitatud.
(3) Traadita ühenduse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud.• Kollane: kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.
(4) Suurtäheluku märgutuli	Sees: suurtähelukk on sees (suurtähed aktiveeritud).
(5) Märgutuli (puuteplaat)	<ul style="list-style-type: none">• Sees: puuteplaat on välja lülitatud.• Väljas: puuteplaat on sisse lülitatud.

Nupud

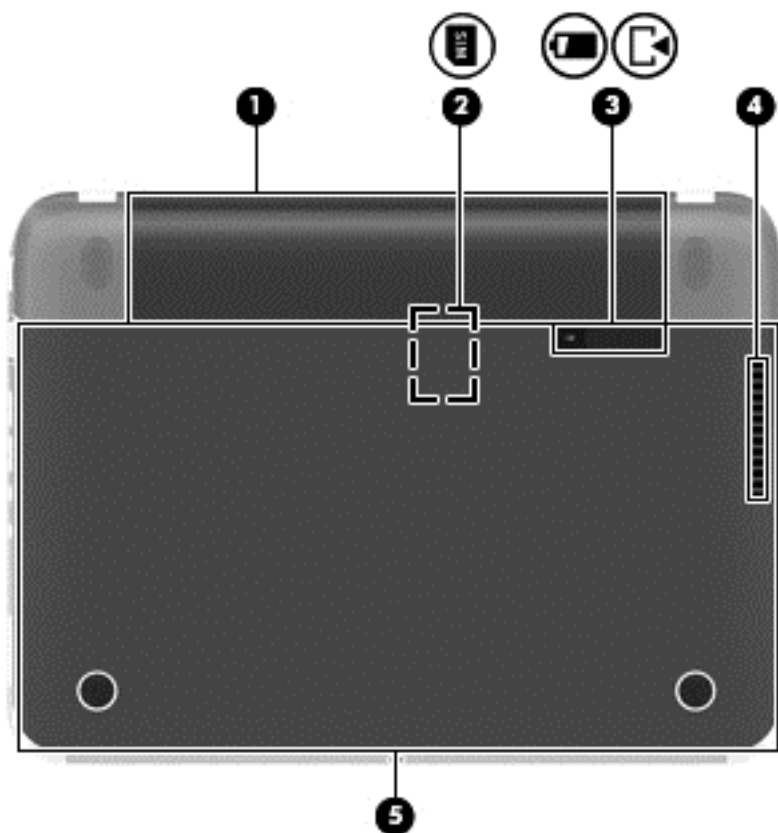
Komponent	Kirjeldus
(1) Toitenupp	<ul style="list-style-type: none">• Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage selle sisselülitamiseks seda nuppu.• Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage unerežiimi lülitamiseks korraks seda nuppu.• Kui arvuti on unerežiimis, vajutage unerežiimist väljumiseks korraks seda nuppu.• Kui arvuti on talveunerežiimis, vajutage talveunerežiimist väljumiseks korraks seda nuppu. <p>ETTEVAATUST. Toitelüliti vajutamisel ja allhoidmisel lähevad salvestamata andmed kaotsi.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ning Microsoft® Windows®-i sulgemistoimingutest pole abi, vajutage ja hoidke vähemalt 5 sekundit all arvuti toitenuppu.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks tippige avakuval toitesuvandid. Valige Sätted ja seejärel kuvatud suvandite hulgast Toitesuvandid või vaadake peatükki Toitehaldus lk 33</p>
(2) Veebibrauseri nupp	Kui Microsoft Windows on käivitatud, vajutage seda nuppu vaikeveebibrauseri avamiseks.

Klahvid

Komponent	Kirjeldus
(1) Klahv <code>esc</code>	Koos klahviga <code>fn</code> vajutamisel kuvab süsteemiteabe.
(2) Klahv <code>fn</code>	Täidab sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone, kui vajutada koos klahviga Klahv <code>b</code> või <code>esc</code> .
(3) Windowsi logo klahv	Kuvab avakuva.
(4) Windowsi rakenduseklahv	Kuvab valitud objekti suvandid.
(5) Toiminguklahvid	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone.

Põhi

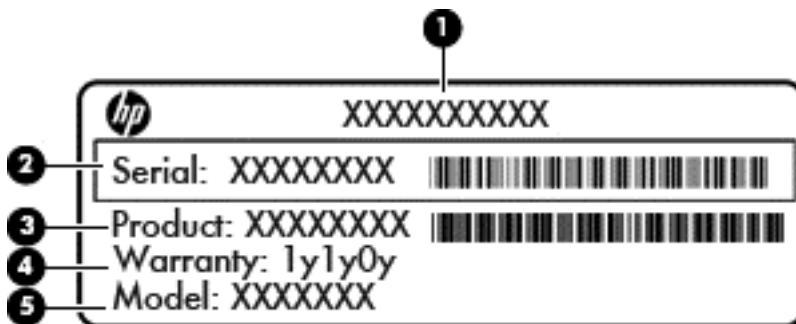

Komponent	Kirjeldus
(1) Akusahtel	Hoiab akut.
(2) SIM-kaardi pesa (ainult teatud mudelitel)	Hoiab traadita võrgu abonendi identsusmoodulit (SIM). SIM-kaardi pesa asub akusahtlis.
(3) Aku/hooldusluugi riiv 	Vabastab aku akusahtlist ja hooldusluugi arvuti küljest.
(4) Ventilatsiooniaava	Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.
(5) Hooldusluuk	Võimaldab juurdepääsu kõvakettasahtlile, mälumooduli pesale, abonendi identsusmooduli (SIM) pesale (ainult teatud mudelitel) ja traadita kohtvõrgu (WLAN) moodulile.

Sildid

Arvutile kinnitatud sildid annavad teavet selle kohta, mida teil võib vaja minna probleemide tekkimisel süsteemi tõrkeotsingul või reisis arvutiga välismaal. Sildid asuvad hõlpsalt juurdepääsetavates kohtades.

- Hooldussilt – sisaldab olulist teavet, sealhulgas järgmist.

Komponent

(1)	Tootenimi
(2)	Seerianumber
(3)	Toote osanumber
(4)	Garantiiperiood
(5)	Mudeli kirjeldus (ainult teatud mudelitel)

Hoidke see teave käepärast, kui võtate ühendust klienditoega. Hooldussilt asub arvuti põhjal.

- Vastavusmärgis – sisaldab normatiivteavet arvuti kohta. Vastavusmärgis asub akusahtlis.
- Traadita ühenduse sertifitseerimismärgis või -märgised – sisaldab/sisaldavad teavet traadita ühenduse valikuliste seadmete kohta ja mõne sellise riigi/piirkonna vastavusmärgist, kus nende seadmete kasutamine on heaks kiidetud. Kui arvutimudelil on üks või mitu traadita ühenduse seadet, on arvutil üks või mitu sertifitseerimismärgist. Seda teavet võib teil vaja minna välismaale reisis. Traadita ühenduse sertifitseerimismärgised asuvad hooldusluugi all.

3 Ühenduse loomine võrguga

Saate arvutit kõikjale kaasa võtta. Ka kodus olles võite maailma avastada ja saada teavet miljonitelt veebisaitidelt, kasutades oma arvutit ja traadiga või traadita võrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühenduse luua.

Ühenduse loomine traadita võrguga

Traadita ühenduse tehnoloogia edastab andmeid raadiolainete, mitte kaabli kaudu. Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- Traadita kohtvõrgu (WLAN) seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida sageli nimetatakse Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. WLAN-i puhul suhtleb mobiilne traadita ühenduse seade teie arvutis traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- Bluetooth-seade – loob personaalvõrgu (PAN), et luua ühendusi muude Bluetooth-ühendust võimaldavate seadmetega, nagu arvutid, telefonid, printerid, peakomplektid, kõlarid ja kaamerad. PAN-i puhul suhtleb iga seade otse teise seadmega ja seadmed peavad olema üksteisele üsna lähedal, tavaliselt 10 meetri raadiuses.

Traadita ühenduse tehnoloogia kohta lisateabe saamiseks uurige spikri ja toe rakendusest asjakohast teavet ja veebisaitide linke. Spikri ja toe avamiseks tippige avakuval `spikker` ja seejärel valige rakenduste loendist **Spikker ja tugi**.

Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Arvuti raadiovõrguseadmeid saate juhtida järgmiste funktsioonidega.

- Traadita ühenduse nupp, lüliti või klahv (selles peatükis nimetatakse seda traadita ühenduse nupuks)
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Traadita ühenduse nupu kasutamine

Arvutil on traadita ühenduse nupp, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja olenevalt arvuti mudelist üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik arvuti traadita ühenduse seadmed on tehases lubatud, seega arvuti sisselülitamisel traadita ühenduse märgutuli põleb (valge).

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult ühe seadme olekut. Kui traadita ühenduse märgutuli on olekus valge, on vähemalt üks traadita ühenduse seade sisse lülitatud. Kui traadita ühenduse märgutuli on olekus kollane, on kõik traadita ühenduse seadmed välja lülitatud.

Kuna arvuti traadita ühenduse seadmed on tehases lubatud, saab traadita ühenduse nupu abil kõik traadita ühenduse seadmed korruga sisse või välja lülitada.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse, hallata traadita võrke ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval võrgu- ja ühiskasutuskeskus.
2. Valige **Sätted** ning seejärel kuvatud suvandite hulgast **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

Lisateavet leiate spikri ja toe rakendusest. Spikri ja toe avamiseks tippige avakuval spikker ja seejärel valige rakenduste loendist Spikker ja tugi.

WLAN-i kasutamine

WLAN-seadmega pääsete traadita kohtvõrku (WLAN), milles asuvad teised arvutid ja tarvikud, mis on ühendatud traadita ühenduse marsruuteri või pöörduspunkti kaudu.

 MÄRKUS. Termineid *traadita ühenduse marsruuter* ja *traadita ühenduse pääsupunkt* kasutatakse sageli samas tähenduses.

- Suuremahuline WLAN, nagu ettevõtte või avalik WLAN, kasutab tavaliselt raadiovõrgu pääsupunkte, mis mahutab suurt hulka arvuteid ja tarvikuid ja suudab eraldada kriitilised võrgufunktsioonid.
- Kodu- või väikekontori WLAN kasutab tavaliselt raadiovõrgu marsruuterit, mis võimaldab mitmel raadiovõrgu ja kaabelvõrguga ühendatud arvutil Interneti-ühendust, printereid ja faile jagada, vajamata selleks täiendavat riist- või tarkvara.

WLAN-seadme kasutamiseks arvutis peate looma ühenduse WLAN-infrastruktuuriga (teenusepakkuja, avaliku või ettevõttevõrgu funktsioon).

Interneti-teenuse pakkuja kasutamine

Kodus Interneti-ühendust häälestades tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja (ISP) juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemi ja paigaldada arvuti modemiga ühendamiseks võrgukaabli ning testib Interneti-ühendust.

 MÄRKUS. Interneti-teenuse pakkuja annab teile Interneti-ühenduse loomiseks kasutaja ID ja parooli. Märkige see teave üles ja salvestage seda turvalises kohas.

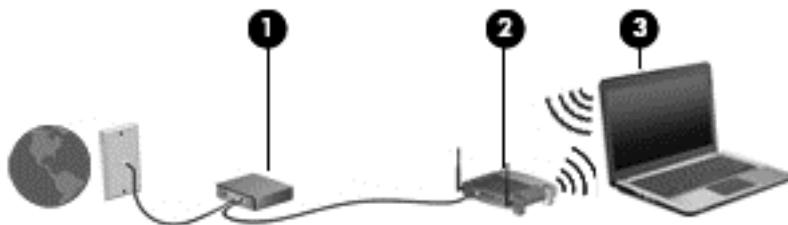
WLAN-i häälestamine

WLAN-võrgu loomiseks ja Internetiga ühendamiseks vajate järgmisi seadmeid:

- lairibamodem (DSL- või kaabelmodem) **(1)** ja kiire Interneti-teenus, mis ostetakse Interneti-teenuse pakkujalt;
- traadita ühenduse marsruuter **(2)** (eraldi ostetav);
- traadita ühendusega arvuti **(3)**.

 MÄRKUS. Mõnel modemil on sisseehitatud traadita ühenduse marsruuter. Uurige Interneti-teenuse pakkujalt, millist tüüpi modem teil on.

Järgmisel joonisel on näide Interneti ühendatud traadita võrgust ja asjakohastest seadmetest.

Soovi korral saate aja jooksul Interneti pääsemiseks võrku ühendada veel traadita ja kaabelühendust toetavaid arvuteid.

WLAN-i häälestamisel abi saamiseks vaadake oma marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja antud teavet.

Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine

WLAN-i häälestamisel abi saamiseks vaadake oma marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja antud teavet.

 MÄRKUS. Traadita ühendust toetav arvuti on soovitatav alguses ühendada marsruuteriga sellega kaasas oleva kaabli abil. Kui arvuti loob edukalt Interneti-ühenduse, eemaldage kaabel ja looge seejärel Interneti-ühendus traadita võrgu kaudu.

WLAN-i kaitsmine

Kui häälestate uut WLAN-i või kasutate olemasolevat WLAN-i, lubage alati turvafunktsioonid, et kaitsta arvutit volitamata juurdepääsu eest. WLAN-id avalikes kohtades (tööpunktid), nagu kohvikud ja lennujaamad, ei pruugi üldse kaitset pakkuda. Kui tunnete muret oma arvuti turvalisuse pärast tööpunktis, piirduge oma võrgutegevuses mittekonfidentsiaalsete meilisõnumite ja Interneti tavapärase sirvimisega.

Kuna traadita ühenduse raadiosignaale levivad ka väljaspool võrku, saavad teised WLAN-seadmed kaitsmata signaale kasutada. WLAN-i saab kaitsta järgmiste ettevaatusabinõudega.

- Kasutage tulemüüri.
Tulemüür kontrollib nii andmeid kui ka võrku saadetavaid andmepäringuid ja blokeerib kõik kahtlased elemendid. Tulemüüre on saadaval nii tarkvara kui ka riistvarana. Mõni võrk kasutab kombinatsiooni mõlemast.
- Kasutage traadita ühenduse krüptimist.
Traadita ühenduse krüptimine kasutab turvasätteid, et krüptida ja dekrüptida andmeid, mida võrgu kaudu edastatakse. Lisateavet leiate spikri ja toe rakendusest. Spikri ja toe avamiseks tippige avakuval `spikker` ja seejärel valige rakenduste loendist **Spikker ja tugi**.

Ühenduse loomine WLAN-iga

WLAN-võrguga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud. Kui seade on sees, põleb traadita ühenduse märgutuli. Kui traadita ühenduse märgutuli ei põle, vajutage traadita ühenduse nuppu.

 MÄRKUS. Mõnel arvutimudelil on siis, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud, traadita ühenduse märgutuli kollane.

2. Klõpsake töölaual tegumiriba paremas otsas teavitusalal **võrguoleku** ikooni.
3. Valige loendist oma WLAN.
4. Klõpsake käsku **Ühenda**.

Kui WLAN on lubatud turbega WLAN, palutakse teil sisestada turvakood. Sisestage kood ja ühenduse loomiseks valige **OK**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, on võimalik, et te pole ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöörduspunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui soovitud WLAN pole kuvatud, avage Võrgu- ja ühiskasutuskeskus. Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse avamiseks tippige avakuval **võrgu-** ja **ühiskasutuskeskus**. Valige **Sätted** ning seejärel **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**. Valige **Häälesta uus ühendus või võrk**. Kuvatakse suvandite loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või luua uus võrguühendus.

Kui ühendus on loodud, viige hiirekursor tegumiriba paremas otsas teavitusalal asuvale võrguoleku ikoonile, et kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugemale traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

Bluetooth-seadmete kasutamine

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mida kasutatakse tavaliselt järgmiste elektroonikaseadmete ühendamiseks:

- arvutid (lauaarvutid, sülearvutid, PDA-d);
- telefonid (mobiiltelefonid, juhtmeta telefonid, nutitefonid);
- pildiseadmed (printerid, kaamerad);
- heliseadmed (peakomplektid, kõlarid);
- hiir.

Bluetooth-seadmed võimaldavad võrdõigusvõrgu kasutamist, nii et saate häälestada Bluetooth-seadmete personaalvõrgu (PAN). Teavet Bluetooth-seadmete konfigureerimise ja kasutamise kohta leiate Bluetoothi tarkvara spikrist.

Ühendamine kaabelühendusega võrku

LAN-ühendus kasutab võrgukaablit, mis on eraldi müügil.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)

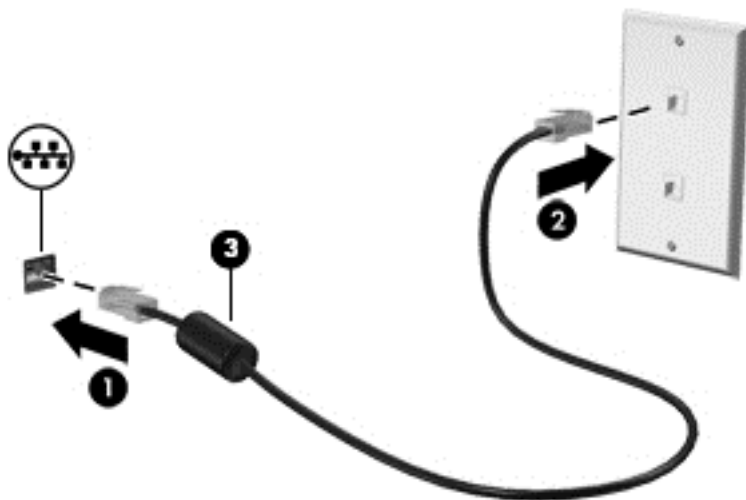
Kui soovite arvuti ühendada otse oma kodus olevasse marsruuterisse (traadita ühendusega töötamise asemel) või soovite ühenduse luua kontoris olemasoleva võrguga, kasutage LAN-ühendust.

LAN-ühenduse loomiseks on tarvis 8-viigulist RJ-45-võrgukaablit.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa (1).
2. Ühendage võrgukaabli teine ots seina võrgupistikupessa (2) või marsruuteriga.

 MÄRKUS. Kui võrgukaablil on TV- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad (3), ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

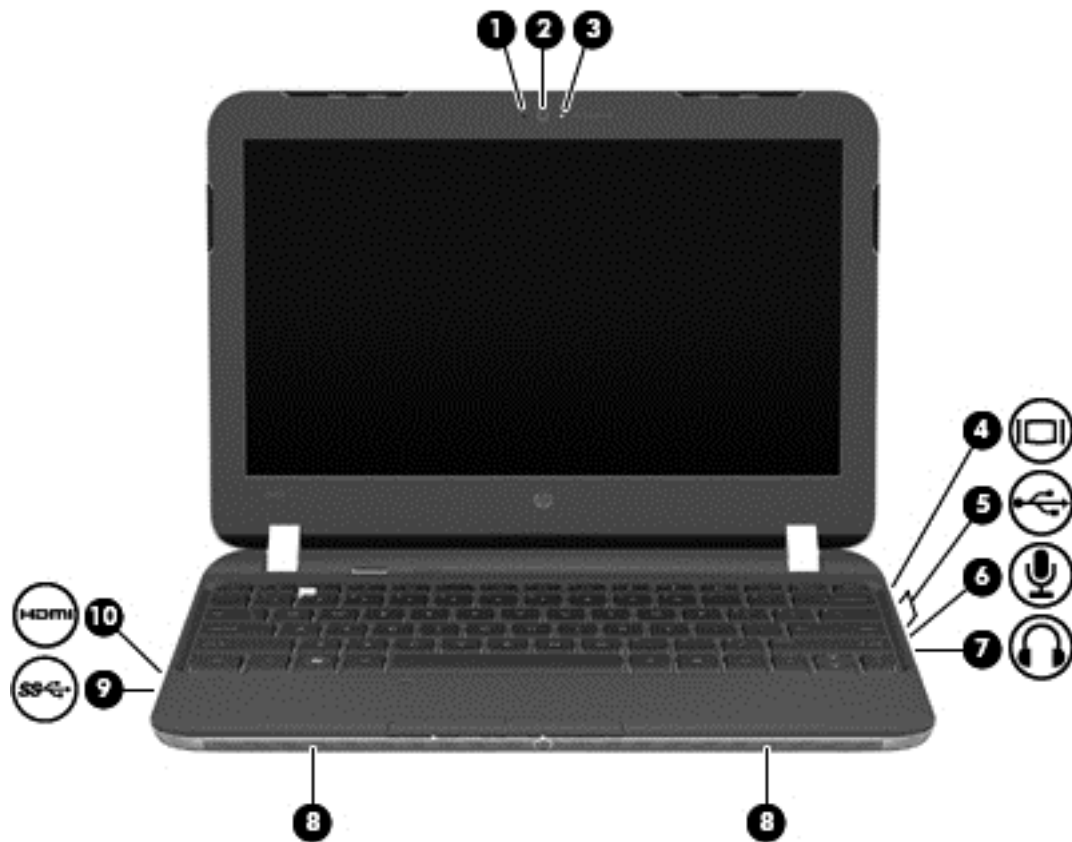

4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine

Kasutage oma HP arvutit meelelahutuskeskusena, et veebikaamera abil suhelda, nautida ja hallata muusikat ning filme alla laadida ja vaadata. Kui soovite arvutit veelgi võimsamaks meelelahutuskeskuseks muuta, ühendage sellega välisseadmed, nagu kõlarid, kõrvaklapid, monitor, projektor, teler ja valitud mudelite puhul ka kõrglahutusega seadmed.

Multimeediumifunktsioonid

Siin on teie arvuti mõned multimeediumifunktsioonid.

Komponent		Kirjeldus
(1)	Sisemine mikrofoni	Salvestab heli.
(2)	HP TrueVisioni HD-veebikaamera	Salvestab videot, jäädvustab fotosid ja võimaldab video voogesituse kaudu pidada videokonverentse ja võrguvestlusi. Tippige avakuval cyberlink ja seejärel valige rakenduste loendist CyberLink YouCam .
(3)	Veebikaamera märgutuli	Sees: veebikaamera on kasutusel.
(4)	 Välise monitori port	Ühendab välise VGA-monitori või -projektori.

Komponent			Kirjeldus
(5)		USB 2.0 pordid (2)	Ühendab valikulised USB-seadmed. MÄRKUS. Lisateavet USB-portide eri tüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 41 .
(6)		Helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	Arvuti peakomplekti mikrofoni, kaherealise stereomikrofoni või monomikrofoni (valikulised) ühendamiseks.
(7)		Heliväljundi (kõrvaklappide) pesa	Ühendab aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli (valikulised). HOIATUS! Kuulmise kahjustamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i> .
(8)		Kõlarid	Toovad kuuldavale heli.
(9)		USB 3.0 port	Ühendab valikulise USB 3.0 seadme, tagab USB kõrgendatud jõudluse. MÄRKUS. Lisateavet USB-portide eri tüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 41 .
(10)		HDMI-port	Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.

Veebikaamera kasutamine

Teie arvutil on integreeritud veebikaamera – võimas suhtlusvõrgutööriist, mis võimaldab teil lähedaselt suhelda kõrvaltoas või teisel pool maakera olevate sõprade ja kolleegidega. Veebikaameraga saate kiirsõnnumside tarkvaraga videot voogedastada, seda jäädvustada ja ühiskasutusse anda ja teha fotosid.

- ▲ Veebikaamera käivitamiseks tippige avakuval [cyberlink](#) ja seejärel valige rakenduste loendist **CyberLink YouCam**.

Lisateavet veebikaamera kasutamise kohta leiate spikri ja toe rakendusest. Tippige avakuval [spikker](#) ja seejärel valige rakenduste loendist **Spikker ja tugi**.

Heli kasutamine

Saate oma HP arvutis esitada muusika-CD-sid, muusikat alla laadida ja kuulata, helisisu veebist voogedastada (sh raadiot), salvestada heli või miksida heli ja video, et multimeediume luua. Kuulamisnaudingut täiustamiseks ühendage arvutiga välised heliseadmed, nagu kõlarid või kõrvaklapid.

Kõlarite ühendamine

Saate arvutiga ühendada juhtmega kõlarid, ühendades need arvuti USB-portidesse (või heliväljundi pistikupessa) või dokkimisjaama.

Kui soovite ühendada arvutiga *juhtmeta* kõlarid, järgige tootja juhiseid. Teavet kõrglahutusega kõlarite arvutiga ühendamise kohta leiate jaotisest [Helisätete konfigureerimine \(HDMI-teleriga\) lk 23](#). Enne heliseadmete ühendamist reguleerige kindlasti helitugevust.

Kõrvaklappide ühendamine

Saate arvuti kõrvaklappide pistikupessa ühendada juhtmega kõrvaklapid.

Juhtmeta kõrvaklappide või kõlarite ühendamiseks arvutiga järgige seadme tootja juhiseid.

! HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Ohutusalasat lisateavet leiate dokumendist *Eeskirjade, ohutus- ja keskkonnaalane teave*.

Mikrofoni ühendamine

Heli salvestamiseks ühendage mikrofoni arvuti mikrofoni pistikupessa. Parimate salvestustulemuste saavutamiseks rääkige otse mikrofoni ja salvestage heli kohas, kus pole taustmüra.

Funktsiooni Beats Audio kasutamine

Beats Audio on täiustatud helifunktsioon, mis tagab sügava reguleeritava bassiheli, säilitades samal ajal selge kõla.

Funktsiooni Beats Audio juhtpaneelile juurde pääsemine

Beats Audio juhtpaneel võimaldab teil vaadata ja käsitsi reguleerida heli ja bassi sätteid.

- ▲ Beats Audio juhtpaneeli avamiseks tippige avakuval *juht*, valige **Juhtpaneel**, seejärel **Riistvara ja heli** ning siis **Beats Audio Control Panel** (Beats Audio juhtpaneel).

Beats Audio lubamine ja keelamine

- ▲ Beats Audio lubamiseks või keelamiseks vajutage klahvi *fn* koos klahviga Klahv *b*.

Heli kontrollimine

Arvuti helifunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval *juht* ja seejärel valige rakenduste loendist **Juhtpaneel**.
2. Valige **Riistvara ja heli > Heli**.
3. Kui heliaken avaneb, valige vahekaart **Helid**. Valige jaotises **Programmisündmused** mõni helisündmus, näiteks piiks või alarm, ja seejärel klõpsake nuppu **Testi**.

Seepeale peaksite kõlaritest või ühendatud kõrvaklappidest heli kuulma.

Arvuti helisalvestusfunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval *heli* ja seejärel valige rakenduste loendist **Helisalvesti**.
2. Klõpsake nuppu **Alusta salvestamist** ja rääkige mikrofoni. Salvestage fail töölauale.
3. Avage multimeediumprogramm ja esitage salvestis.

Arvuti helisätete kontrollimiseks või muutmiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval **juht** ja seejärel valige rakenduste loendist **Juhtpaneel**.
2. Valige **Riistvara ja heli > Heli**.

Video kasutamine

Teie HP arvuti on võimas videoseade, mis võimaldab teil oma lemmikveebisaitidelt vaadata voogesitusega videot ja alla laadida videoid ja filme, et neid oma arvutis vaadata ilma, et vajaksite võrguühendust.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks ühendage ühe arvuti videopordi abil arvutiga väline monitor, projektor või teler. Arvutil on ka HDMI-port, mis võimaldab kõrglahutusvõimega monitori või teleri ühendamist.

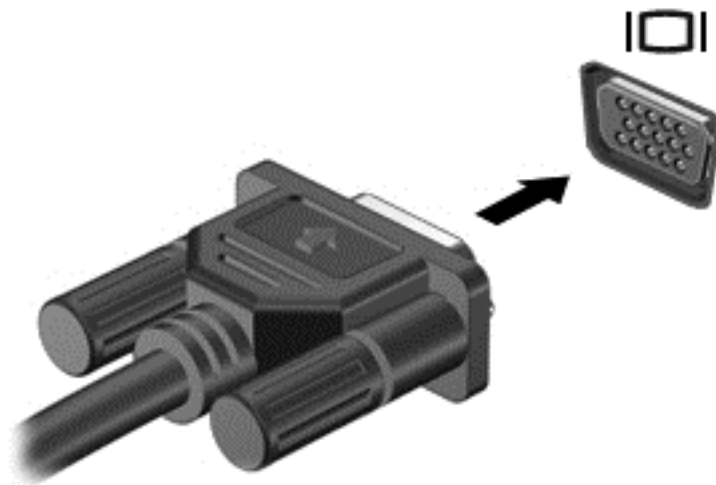
 NB! Jadaseadme ühendamiseks ühendage seadme kaabel arvuti jadaporti. Küsimustele leiate vastused seadme tootja juhistest.

VGA-monitori või -projektori ühendamine

Arvutiekraani kujutise nägemiseks välisel VGA-monitoril või selle projitseerimiseks esitluse tarbeks ühendage monitor või projektor arvuti VGA-porti.

Monitori või projektori ühendamine.

1. Ühendage monitori või projektori VGA-kaabel vastavalt joonisele arvuti VGA-porti.

2. Ekraanikujutise 4 kuvaoleku vaheldumisi aktiveerimiseks vajutage klahvi **f4**.
 - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
 - **Duplikaat.** Vaadake ekraanikujutist korraga *nii* arvutis kui ka välisseadmes.
 - **Laiendamine.** Vaadake ekraanikujutist korraga *nii* arvutis kui ka välisseadmes.
 - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Klahvi **f4** igakordsel vajutamisel muutub kuvaolek.

 MÄRKUS. Reguleerige välisseadme ekraani eraldusvõimet, eriti juhul, kui valite suvandi „Laienda”. Tippige avakuval **juht** ja seejärel valige rakenduste loendist **Juhtpaneel**. Valige **Ilme ja isikupärastamine**. Parimate tulemuste tagamiseks valige jaotises **Kuva** valik **Ekraani eraldusvõime muutmine**.

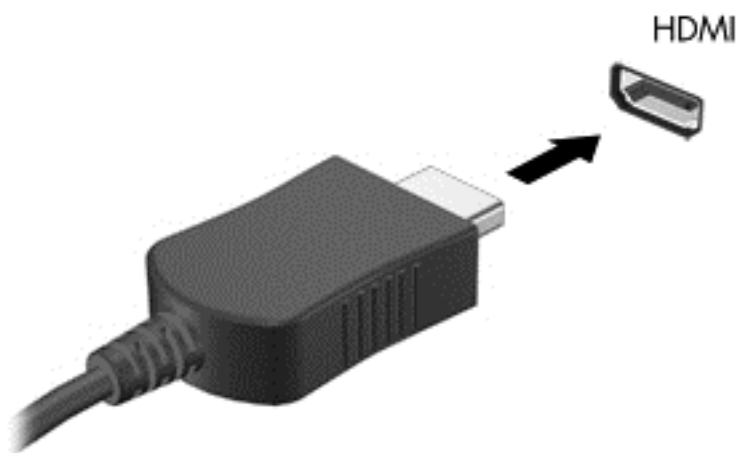
HDMI-teleri või -monitori ühendamine

Arvuti ekraanikujutise nägemiseks kõrglahutusega teleris või monitoril ühendage kõrglahutusega seade vastavalt järgmistele juhistele.

HDMI-seadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis HDMI-kaablit (müüakse eraldi).

Kõrglahutusega teleri või monitori ühendamine arvutiga.

1. Ühendage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots kõrglahutusega teleri või monitoriga.
3. Arvuti ekraanikujutise nelja kuvaoleku vaheldumisi aktiveerimiseks vajutage klahvi **f4**.
 - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
 - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse *korraka* nii arvutis kui ka välisseadmes.
 - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse *korraka* üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
 - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Klahvi **f4** vajutamisel muutub kuvaolek.

 MÄRKUS. Reguleerige välisseadme ekraani eraldusvõimet, eriti juhul, kui valite suvandi „Laienda”. Tippige avakuval **juht** ja seejärel valige rakenduste loendist **Juhtpaneel**. Valige **Ilme ja isikupärastamine**. Parimate tulemuste tagamiseks valige jaotises **Kuva** valik **Ekraani eraldusvõime muutmine**.

Helisätete konfigureerimine (HDMI-teleriga)

HDMI on ainus videoliides, mis toetab kõrglahutusega videot ja heli. Pärast HDMI-teleri ühendamist arvutiga saate HDMI-heli sisse lülitada järgmiste toimingutega.

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas teavitusalal ikooni **Kõlar** ja seejärel klõpsake käsku **Taasesitusseadmed**.
2. Klõpsake vahekaardil **Taasesitus** digitaalväljundseadme nime.
3. Klõpsake nuppu **Tee vaikesätteks** ja seejärel nuppu **OK**.

Helivoo taastamiseks arvuti kõlarites toimige järgmiselt.

1. Koputage või paremklõpsake tegumiriba paremas otsas teavitusalal ikooni **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** valik **Kõlarid ja kõrvaklapid**.
3. Klõpsake nuppu **Tee vaikesätteks** ja seejärel nuppu **OK**.

Heli- ja videofailide haldamine

CyberLink PowerDVD aitab teil hallata ja redigeerida oma foto- ja videokolleksioone.

- ▲ CyberLink PowerDVD avamiseks tippige arvuti avakuval `cyberlink` ja seejärel valige rakenduste loendist **CyberLink PowerDVD**. Lisateavet CyberLink PowerDVD kasutamise kohta leiate selle tarkvara spikrit.

5 Puutežestide, osutusseadmete ja klaviatuuri abil navigeerimine

Arvuti võimaldab lisaks klaviatuuri ja hiire kasutamisele ka puutežestide abil navigeerimist (ainult teatud mudelitel). Puutežeste saab kasutada arvuti puuteplaadil või puutekraanil (ainult teatud mudelitel).

 MÄRKUS. Arvuti USB-portidesse saate soovi korral ühendada ka välise USB-hiire (eraldi müügil).

Vaadake arvutiga kaasas olnud dokumenti *Windows 8 põhitõed*. Juhendis on teavet puuteplaadi, puutekraani ja klaviatuuriga teostatavate toimingute kohta.

Teatud arvutimudelitel on sageli kasutatavate toimingute tegemiseks ka spetsiaalsed toiminguklahvid ja kiirklahvifunktsioonid.

Puuteplaadi kasutamine

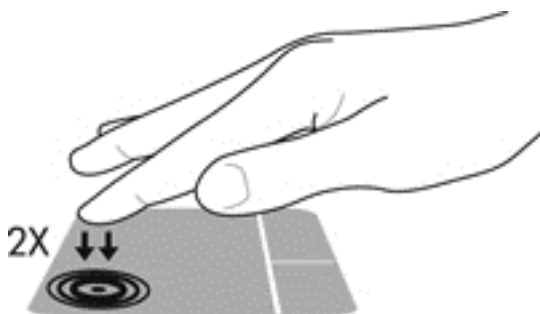
Puuteplaadi abil saab arvutis hõlpsate sõrmeliigutustega navigeerida.

Puutežeste saab sätteid, nupukonfiguratsioone, klõpsamiskiirust ja kursorisuvandeid muutes kohandada. Tippige avakuval **j**, mispeale kuvatakse loend **Rakendused**. Valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Riistvara ja heli**. Valige jaotises **Seadmed ja printerid** valik **Hiir**.

Puuteplaadi sisse- ja väljalülitamine

Et puuteplaat sisse või välja lülitada, topeltkoputage kiirelt sisse-/väljalülitusnuppu (puuteplaat).

Kui puuteplaat on sisse lülitatud, on märgutuli (puuteplaat) kustunud.

Teie arvuti puuteplaat toetab mitmesuguseid žeste, mis võimaldavad sõrmedega kerides, tõmmates, kokku surudes ja pöörates ekraanil asuvaid üksusi kasutada.

Puuteplaadižestide kasutamine

Puuteplaat võimaldab sõrmede abil ekraanil asuvat kursorit juhtida.

 NÄPUNÄIDE. Kasutage puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu.

 MÄRKUS. Puuteplaadižestid pole kõigis rakendustes toetatud.

Mõne žesti demo kuvamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval **j**, mispeale kuvatakse rakenduste loend. Valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Riistvara ja heli**.
2. Valige **Synaptics TouchPad**.
3. Žesti demo aktiveerimiseks klõpsake soovitud žesti.

Žesti sisse- või väljalülitamiseks toimige järgmiselt.

1. Märkige või tühjendage kuval **Synaptics TouchPad** sisse- või väljalülitatava žesti kõrval asuv märkeruut.
2. Klõpsake nuppu **Rakenda** ja seejärel nuppu **OK**.

Koputamine

Puuteplaadi koputusfunktsiooni abil saab valida ekraanil kuvatavaid üksusi.

- Valimiseks osutage ekraanil kuvatavale üksusele ja koputage puuteplaadialal ühe sõrmega. Üksuse avamiseks tehke topeltkoputus.

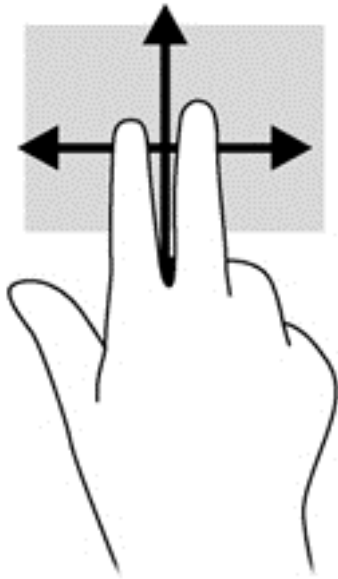
 MÄRKUS. Valitud üksuse kohta spikrikuva avamiseks koputage ja hoidke sõrme puuteplaadil.

Kerimine

Kerimisžestist on abi, kui soovite lehel või pildil üles, alla, vasakule või paremale liikuda.

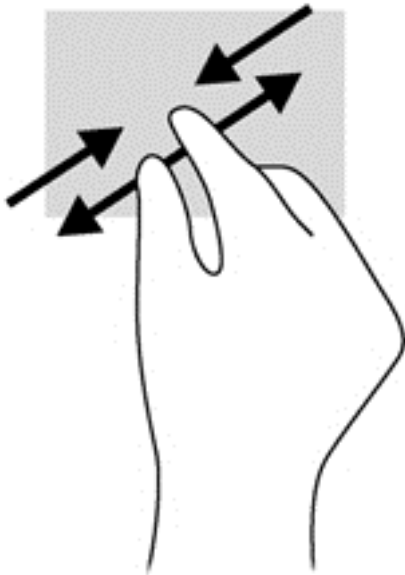
- Asetage sõrmed puuteplaadialale, üksteisest veidi eemal, ja lohistage neid üles, alla, vasakule või paremale.

Kokkusurumine/suumimine

Kokkusurumisžest võimaldab piltide ja teksti vähendamist ning suumimisžest nende suurendamist.

- Suurendamiseks asetage kaks sõrme puuteplaadile ja nihutage neid teineteisest eemale.
- Vähendamiseks asetage kaks sõrme puuteplaadialale ja nihutage neid teineteise poole.

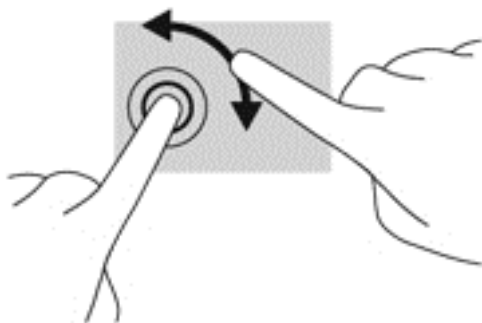
Pööramine (ainult teatud mudelitel)

Pööramisžesti abil saate üksusi, näiteks pilte, pöörata.

- Osutage objektile ja paigutage vasaku käe nimetissõrm puuteplaadialale. Libistage parema käe nimetissõrme kella kaheteistkümne asendist kella kolme suunas. Tagasipööramiseks liigutage nimetissõrme kella kolme asendist kella kaheteistkümne suunas.

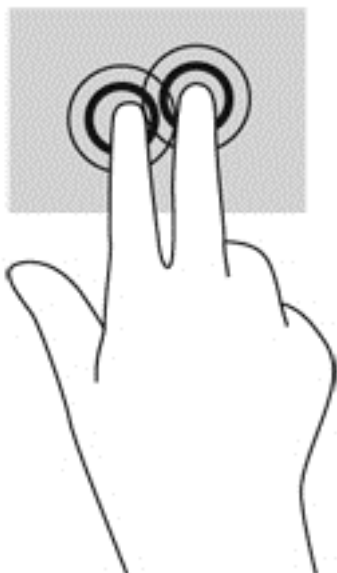
MÄRKUS. Pööramine on mõeldud kindlate rakenduste jaoks, kus saab objekti või pilti pöörata. Pööramine ei pruugi kõigis rakendustes töötada.

Kahe sõrmega klõpsamine (ainult teatud mudelitel)

Kahe sõrmega klõpsamise teel saate ekraanil mõne objekti jaoks menüüvalikuid teha.

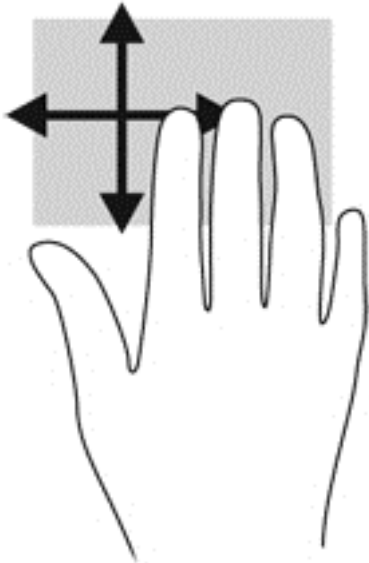
- Valitud objekti suvandimenüü avamiseks asetage kaks sõrme puuteplaadialale ja vajutage.

Sirvimine (ainult teatud mudelitel)

Sirvimine võimaldab lehtedel navigeerida või dokumente kiiresti kerida.

- Asetage kolm sõrme puuteplaadialale ja sirvige sõrmedega kerge, kiire liigutusega üles, alla, vasakule või paremale.

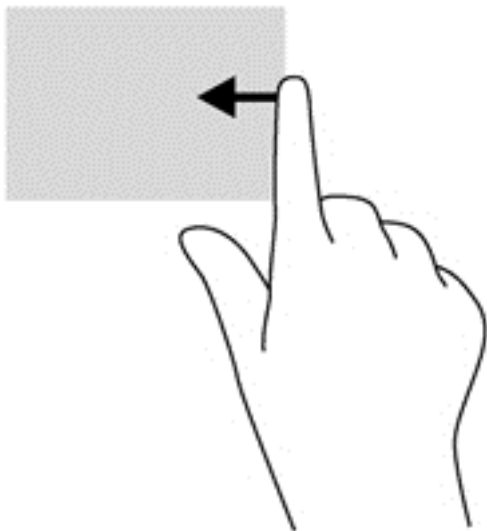
Servatõmbed

Servatõmbed võimaldavad teha selliseid toiminguid nagu sätete muutmine ning rakenduste leidmine ja kasutamine.

Parema serva tõmme

Parema serva tõmme kuvab tuumnupud, mis võimaldavad otsimist, ühiskasutusse andmist, rakenduste käivitamist, seadmete kasutamist ja sätete muutmist.

- Tuumnuppude kuvamiseks tõmmake sõrmega õrnalt paremast servast.

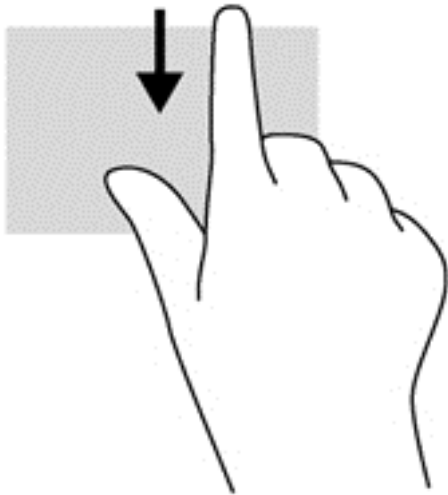
Ülaserva tõmme

Ülaserva tõmbe abil saate avada avakuval üksuse **Kõik rakendused**.

NB! Kui mõni rakendus on aktiivne, sõltub üleserva tõmbe funktsioon rakendusest.

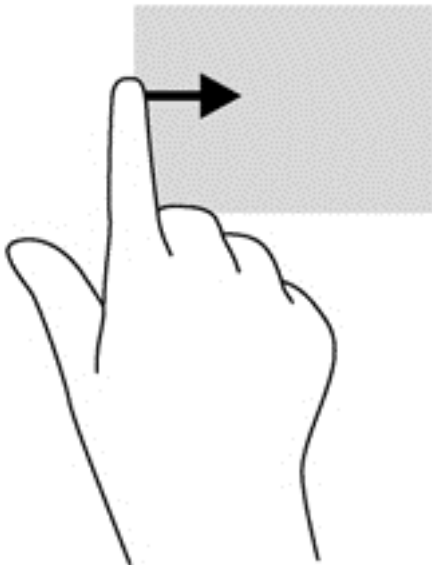
- Saadaolevate rakenduste kuvamiseks tõmmake sõrmega õrnalt ülaservast.

Vasaku serva tõmme

Vasaku serva tõmme kuvab avatud rakendused, võimaldades kiiret rakenduse aktiveerimist.

- Rakenduste vaheldumisi aktiveerimiseks tõmmake puuteplaadi vasakust servast.

Klaviatuuri ja hiire kasutamine

Klaviatuuri ja hiire abil saate tippida, üksusi valida, kerida ning teha samu toiminguid mis puutežestidega. Klaviatuuri toimingu- ja kiirklahvid võimaldavad teatud erifunktsioonide tegemist.

NÄPUNÄIDE. Klaviatuuril asuv Windowsi logo klahv viib teid kiiresti avatud rakendusest või töölaualt avakuvale. Windowsi logo klahvi uuesti vajutamine viib teid tagasi eelmisele kuvale.

MÄRKUS. Sõltuvalt riigist või regioonist võivad klaviatuuri klahvid ja nende funktsioonid selles jaotises kirjeldatutest erineda.

Klahvide kasutamine

Teie arvutil on kindlad klahvid ja klahvikombinatsioonid, millega kiiresti teavet otsida ja toiminguid teostada.

Toiminguklahvide kasutamine

Toiminguklahv täidab sellele määratud funktsiooni. Klahvidel **f1–f4** ja **f6–f12** kujutatud ikoonid tähistavad klahvide funktsioone.

Toiminguklahvi funktsiooni kasutamiseks vajutage ja hoidke klahvi all.

Toiminguklahvide funktsioon on tehases lubatud. Selle funktsiooni saab keelata häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS). Juhiseid, kuidas häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) avada, leiate peatükist [Häälestusutiliidi Setup Utility \(BIOS\) ja diagnostikutiliidi System Diagnostics kasutamine lk 62](#). Seejärel järgige ekraani allosas olevaid juhiseid.

Pärast toiminguklahvifunktsiooni keelamist peate määratud funktsiooni aktiveerimiseks vajutama klahvi **fn** koos vastava toiminguklahviga.

ETTEVAATUST. Olge häälestusutiliidis Setup Utility muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Ikoon	Klahv	Kirjeldus
	f1	Avab spikri ja toe rakenduse, mis sisaldab õppematerjale, teavet Windowsi operatsioonisüsteemi ja arvuti kohta, vastuseid küsimustele ning arvuti värskendusi. Spikri ja toe rakendus sisaldab ka automatiseeritud tõrkeotsinguvahendeid ja annab juurdepääsu klienditoele.
	f2	Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kuni hoiate klahvi all.
	f3	Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kuni hoiate klahvi all.
	f4	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks kui arvutiga on ühendatud monitor, lülitab selle klahvi vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutiekraani kui ka monitori. Enamik väliseid monitore saavad arvutist videoteavet VGA-videostandardi kaudu. Selle toiminguklahviga saate lülitada kujutise ka muudesse seadmetesse, mis arvutist videoteavet vastu võtavad.
	f6	Esitab heli-CD eelmise loo või DVD või BD eelmise osa.
	f7	Alustab, peatab või jätkab heli-CD, DVD või BD taasesitust.
	f8	Esitab heli-CD järgmise loo või DVD või BD järgmise osa.

Ikoon	Klahv	Kirjeldus
	f9	Vähendab järk-järgult helitugevust, kuni hoiate klahvi all.
	f10	Suurendab järk-järgult helitugevust, kuni hoiate klahvi all.
	f11	Vaigistab ja taastab kõlariheli.
	f12	Lülitab traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. MÄRKUS. Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.

Microsoft Windows 8 otseteeklahvide kasutamine

Microsoft Windows 8 sisaldab otseteeklahve, mille abil toiminguid kiiresti teostada. Paljud otseteed aitavad teil Windows 8 funktsioone kasutada. Toimingu teostamiseks vajutage Windows logo klahvi

 koos asjakohase klahviga.

Lisateavet Windows 8 otseteeklahvide kohta leiate **Spikrist ja toest**. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.

Otseteeklahvid

Otseteeklahv	Klahv	Kirjeldus
		Viib avatud rakendusest või töölaualt avakuvale. Klahvi uuesti vajutamine viib teid tagasi eelmisele kuvale.
 +	c	Avab tuumnupud.
 +	d	Avab töölaua.
 +	tab	Lülitab ühelt avatud rakendusele teisele. MÄRKUS. Vajutage seda klahvikombinatsiooni, kuni kuvatakse soovitud rakendus.
alt	+ f4	Suleb aktiivse rakenduse.

Kiirklahvide kasutamine

Kiirklahv on kombinatsioon klahvist **fn** ja klahvist **esc**, klahvist **b** või **tühikuklahvist**.

Kiirklahvi kasutamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Vajutage lühidalt klahvi **fn** ja seejärel lühidalt kombinatsiooni teist klahvi.

Funktsioon	Kiirklahv	Kirjeldus
Süsteemiteabe kuvamine	fn + esc	Kuvab teavet süsteemi riistvarakomponentide kohta ja süsteemi BIOS-i versiooninumbri.
Bassisätete juhtimine	fn+b	<p>Lubab või keelab Beats Audio bassisätteid.</p> <p>Beats Audio on täiustatud helifunktsioon, mis tagab sügava reguleeritava bassiheli, säilitades samal ajal selge kõla. Beats Audio on vaikimisi lubatud.</p> <p>Bassisätteid saate vaadata ja muuta ka operatsioonisüsteemi Windows kaudu. Bassisätete kuvamiseks ja muutmiseks toimige järgmiselt.</p> <p>Tippige avakuval j ja seejärel valige rakenduste loendist Juhtpaneel. Valige Riistvara ja heli > Beats Audio Control Panel (Beats Audio juhtpaneel).</p>

6 Toitehaldus

Arvuti saab töötada nii akutoitel kui ka välistoitel. Kui arvuti töötab akutoitel ja selle laadimiseks pole vahelduvvoolutoiteallikat saadaval, on oluline aku laetust jälgida ja akut säästa. Arvuti toetab energiarežiime, mis haldavad arvuti energiakasutust ja säästmist, nii et saate leida tasakaalu jõudluse ning aku säästmise vahel.

 NB! Ärge proovige tehases paigaldatud akut asendada.

Arvutil on sisemine laetav aku, mille võib asendada ainult volitatud teenusepakkuja. Aku oleku jälgimiseks või tuvastamiseks, kas aku ei hoia enam laengut, kasutage spikri ja toe rakenduses saadavalet akukontrolli funktsiooni. Spikri ja toe avamiseks tippige avakuval **spikker** ja seejärel valige rakenduste loendist **Spikker ja tugi**. Kui akukontroll tuvastab, et aku vajab väljavahetamist, võtke ühendust klienditoega.

Une- või talveunerežiimi käivitamine

Microsoft® Windowsil on kaks energiasäästurežiimi: une- ja talveunerežiim.

- Unerežiim käivitub automaatselt, kui arvuti on akutoitel või välisel toitel töötades olnud mõnda aega tegevusetult. Teie töö salvestatakse mällu, võimaldades vajaduse korral kiiret töö jätkamist. Unerežiimi saab käivitada ka käsitsi. Lisateavet leiate jaotisest [Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine lk 33](#).
- Talveunerežiim käivitub automaatselt, kui aku saab piisavalt tühjaks. Talveunerežiimis salvestatakse teie töö talveunefaili ja arvuti toide lülitub välja.

 MÄRKUS. Kui soovite talveunerežiimi käsitsi käivitada, tuleb talveunerežiim toitesuvandite kaudu lubada. Lisateavet leiate jaotisest [Kasutaja käivitatud talveunerežiimi lubamine ja sellest väljumine lk 34](#).

 ETTEVAATUST. Heli- ja videokvaliteedi võimaliku halvenemise, teabekao või heli või video esituse funktsiooni kao riski vähendamiseks ärge käivitage unerežiimi ketta või välise meediumikaardi lugemisel või sellele kirjutamisel.

 MÄRKUS. Sel ajal kui arvuti on une- või talveunerežiimis, pole võimalik luua mitte mingit tüüpi võrguühendust ega teha mis tahes arvutitoiminguid.

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Kui arvuti on sisse lülitatud, on unerežiimi käivitamiseks järgmised võimalused.

- Sulgege ekraan.
- Osutage avakuval ekraani paremasse üla- või allnurka. Kui avaneb tuumnuppude loend, klõpsake valikut **Sätted**, seejärel ikooni **Toide** ja siis valikut **Unerežiim**.

Unerežiimist väljumiseks toimige järgmiselt.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Kui ekraan on suletud, avage see.

- Vajutage klaviatuuril mõnd klahvi.
- Koputage puuteplaati või libistage sellest sõrmega üle.

Kui arvuti väljub unerežiimist, süttivad toite märgutuled ja ekraanil kuvatakse sama ekraan, mis oli kuvatud töö lõppedes.

MÄRKUS. Kui olete määranud, et ärkamisel küsitaks parooli, tuleb kuvale naasmiseks sisestada Windowsi parool.

Kasutaja käivitatud talveunerežiimi lubamine ja sellest väljumine

Kasutaja käivitatava talveunerežiimi saab lubada ning muid toitesätteid ja ajalõppe muuta Windowsi juhtpaneeli toitesuvandite kaudu järgmiselt.

1. Tippige avakuval *toite*, valige **Sätted** ja seejärel valige rakenduste loendist **Toitesuvandid**.
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Valige toitenupule funktsioon**.
3. Klõpsake üksust **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**.
4. Valige jaotises **Toitenupule vajutamisel** valik **Talveunerežiim**.
5. Klõpsake nuppu **Salvesta muudatused**.

Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu. Toite märgutuled süttivad ja ekraanile ilmub teie töö kohas, kus see jäi pooleli.

MÄRKUS. Kui olete määranud, et ärkamisel küsitaks parooli, tuleb töö kuvamiseks sisestada Windowsi parool.

Ärkamisel paroolikaitse määramine

Arvuti häälestamiseks unerežiimist väljumisel parooli küsima toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval *toite*, valige **Sätted** ja seejärel valige **Toitesuvandid**.
2. Valige vasakul paanil üksus **Nõua ärkamisel parooli**.
3. Klõpsake üksust **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**.
4. Klõpsake üksust **Nõua parooli (soovitav)**.

MÄRKUS. Kui teil on vaja luua kasutajakonto parool või muuta praegust parooli, klõpsake üksust **Looge või muutke oma kasutajakonto parooli** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

5. Klõpsake nuppu **Salvesta muudatused**.

Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine

Toitemõõdik asub tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal. Toitemõõdiku abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata aku laetuse taset.

- Aku laetuse taseme protsendi ja praeguse energiarežiimi kuvamiseks osutage Windowsi töölaual toitemõõdiku ikoonile.
- Toitesuvandite kasutamiseks või energiarežiimi vahetamiseks klõpsake toitemõõdiku ikooni ja valige loendist soovitud üksus. Võite ka tippida avakuval *toite*, valida **Sätted** ja seejärel valida **Toitesuvandid**.

Toitemõõdiku eri ikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välisel toitel. Kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvab ikoon teate.

Energiarežiimi valimine

Energiarežiim haldab arvuti energiakasutust ning aitab säästa energiat ja suurendada jõudlust. Energiarežiimi vahetamiseks tippige avakuval **toite**, valige **Sätted** ja seejärel valige **Toitesuvandid**.

Saadaval on järgmised energiarežiimid.

- **Tasakaalustatud (soovitav)** – tasakaalustab automaatselt jõudluse energia tarbimisega (kui riistvara seda toetab).
- **Energiasäästja** – säästab süsteemi jõudluse ja ekraani heleduse vähendamisega energiat.
- **Suur jõudlus** – soosib jõudlust, ent võib tarbida rohkem energiat. Selle energiarežiimi korral ei pea aku laadimiste vahel väga kaua vastu. Selle energiarežiimi valmiseks klõpsake üksust **Kuva lisarežiimid**.

Saate luua ise toiterežiimi ja selle vastavalt oma vajadustele kohandada.

Energiarežiimi valimiseks või isikliku režiimi loomiseks saate kasutada Windowsi juhtpaneeli.

Juhtpaneeli toitesuvandite avamiseks tippige avakuval **toitesuvadid**. Kui kuvatakse tuumnupud, valige **Sätted** ja seejärel valige **Toitesuvandid**. Valige loendist energiarežiim.

Arvuti kasutamine akutoitel

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel ja ekraani heledus väheneb, et aku kasutusaega pikendada. Kui arvuti on välja lülitatud ja välisest laadimisest lahutatud, tühjeneb arvutis olev aku tasapisi.

Aku kasutusaeg võib olenevalt toitehaldussätetest, arvutis töötavatest programmidest, ekraani heledusest, arvutiga ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest erineda.

Tehases pitseeritud aku

Aku oleku jälgimiseks või tuvastamiseks, kas aku ei hoia enam laengut, kasutage HP Support Assistantis saadaolevat akukontrolli funktsiooni. Akuteabe avamiseks valige avakuval rakendus **HP Support Assistant** ning seejärel **Aku ja jõudlus**. Kui akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust klienditega.

Kasutaja vahetatava aku eemaldamine

Arvutiga võib kaasas olla kasutaja vahetatav aku.

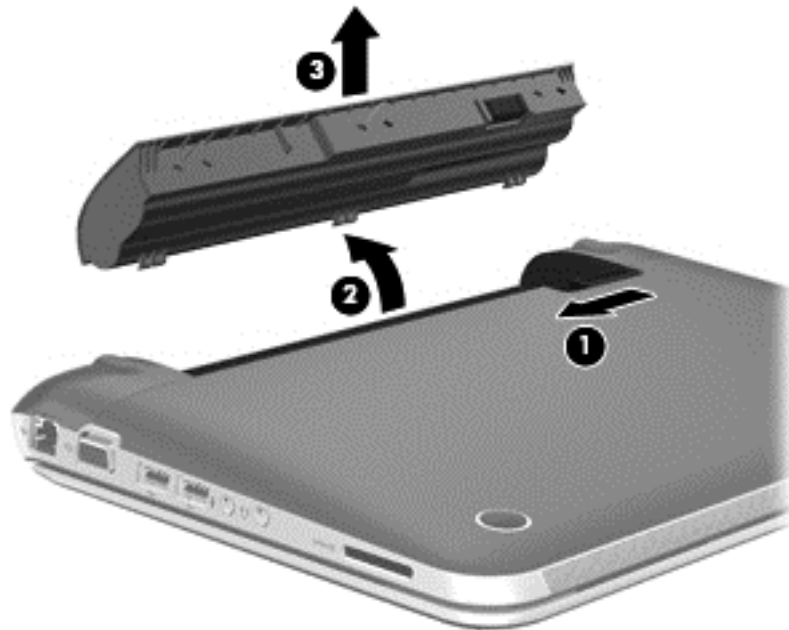
⚠ HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks tuleks arvutis kasutada üksnes koos arvutiga tarnitud kasutaja vahetatavat akut, HP tarnitud asendusakut või HP-lt tarvikuna ostetud ühilduvat akut.

⚠ ETTEVAATUST. Aku eemaldamine siis, kui see on arvuti ainus toiteallikas, võib põhjustada teabekao. Andmekao vältimiseks salvestage enne aku eemaldamist töö ja käivitage talveunerežiim või lülitage arvuti Windowsi kaudu välja.

1. Keerake arvuti ühetasasel pinnal teistpidi.
2. Lükake aku vabastamiseks vabastusriivi (1).

📝 MÄRKUS. Aku vabastusriiv liigub automaatselt tagasi algseesse asendisse.

3. Tõstke akut (2) servast ülespoole ja võtke see arvutist välja (3).

Teabe otsimine aku kohta

Aku oleku jälgimiseks või tuvastamiseks, kas aku ei hoia enam laengut, kasutage HP Support Assistantis saadaolevat akukontrolli funktsiooni. Akuteabe avamiseks valige avakuval rakendus **HP Support Assistant** ning seejärel **Aku ja jõudlus**.

Spikri ja toe rakenduses on aku jaoks saadaval järgmine teave ja tööriistad:

- akukontroll;
- teave akutüüpide, spetsifikatsioonide, eluigade ja mahutavuse kohta.

Akuteabe avamiseks valige avakuval rakendus **HP Support Assistant** ning seejärel **Aku ja jõudlus**.

Akutoite säästmine

Nõuanded akutoite säästmiseks ja aku eluea pikendamiseks:

- Vähendage ekraani heledust.
- Valige toitevalikutes režiim **Energiasäästja**.
- Lülitage välja traadita ühenduse seadmed, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välise toiteallikaga mitteühendatud välisseadmed, mida te ei kasuta, näiteks USB-porti ühendatud väline kõvaketas.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Kui lõpetate arvutiga töö, käivitage une- või talveunerežiim või lülitage arvuti välja.

Laetuse madala taseme tuvastamine

Kui ainult akutoitel töötava arvuti aku tühjeneb kriitilise tasemeni, antakse sellest teada järgmiselt:

- Aku märgutuli (ainult teatud mudelitel) näitab, et aku laetuse tase on madal või kriitiline.
– või –
- Töölaual asuv toitemõõdiku ikoon kuvab aku madala või kriitilise taseme teadet.

MÄRKUS. Lisateavet toitemõõdiku kohta leiате jaotisest [Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine lk 34.](#)

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt.

- Kui talveunerežiim on keelatud ning arvuti töötab või on unerežiimis, jääb arvuti lühikeseks ajaks unerežiimi, seejärel lülitab end välja ning kogu salvestamata teave läheb seejuures kaduma.
- Kui talveunerežiim on lubatud ja arvuti töötab või on unerežiimis, käivitab arvuti talveunerežiimi.

Aku laetuse madala taseme lahendamine

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval

- Ühendage vahelduvvooluadapter.
- Ühendage dokkimis- või laiendusseade.
- Ühendage HP-lt tarvikuna ostetud valikuline toiteadapter.

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui ühtegi toiteallikat pole saadaval

- Käivitage talveunerežiim.
- Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda

Kui arvutil ei ole talveunerežiimist väljumiseks piisavalt toidet, tehke järgmist.

1. Asendage tühi vahetatav aku laetud akuga või ühendage arvuti vahelduvvooluadapteri abil välistoitega.
2. Vajutage talveunerežiimist väljumiseks toitenuppu.

Kasutaja vahetatava aku hoiundamine

ETTEVAATUST. Aku kahjustamise riski vähendamiseks ärge jätke akut pikaks ajaks kõrge temperatuuri kätte.

Kui te ei kavatses arvutit üle kahe nädala kasutada ega vooluvõrku ühendada, võtke aku välja ja hoidke seda toite säästmiseks arvutist eraldi jahedas ja kuivas kohas.

Hoiule pandud akut tuleks iga 6 kuu tagant kontrollida. Kui laetuse tase on langenud alla 50%, laadige aku enne uuesti hoiule panemist täis.

Kasutaja vahetatava aku kasutusest kõrvaldamine

HOIATUS! Tule- või põletusohu vähendamiseks ärge võtke akut lahti, ärge purustage ega torgake seda. Ärge lühistage väliskontakte. Ärge visake akut ei tulle ega vette.

Aku õigesti kasutusest kõrvaldamise juhised leiata *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*. Kasutusjuhendite avamiseks valige avakuval rakendus **HP Support Assistant**, seejärel **Minu arvuti** ja siis **Kasutusjuhendid**.

Kasutaja vahetatava aku vahetamine

Spikri ja toe rakenduses sisalduv akukontroll teavitab aku vahetamise vajadusest, kui aku mõni sisemine toiteelement ei lae korralikult või kui aku mahutavus on nõrgaks jäänud. Kui on tõenäoline, et akule kehtib HP garantii, kuvatakse ka garantiitunnust. Teates viidatakse HP veebisaidile, kust leiate lisateavet uue aku tellimise kohta.

Arvuti kasutamine välisel vahelduvvoolutoitel

Teavet arvuti vahelduvvoolutoitega ühendamise kohta leiata arvutiga kaasas olevast dokumendist *Häälestusjuhised*.

Kui arvuti on ühendatud heakskiidu saanud vahelduvvooluadapteri kaudu välise vahelduvvoolutoitega või dokkimis- või laiendusseadmega, ei kasuta arvuti akut.

⚠ HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

Ühendage arvuti välistoitega järgmistes olukordades:

⚠ HOIATUS! ärge laadige akut, kui viibite lennuki pardal,

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või muutmisel,
- teabe kirjutamisel kettale (ainult teatud mudelitel),
- sisemiste kõvaketastega arvutitel ketta defragmentori kasutamisel,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Kui ühendate arvuti välistoitega, toimub järgmine:

- aku hakkab laadima;
- ekraani heledus suureneb,
- Toitemõõdiku ikoon teavitusalal muudab ilmet.

Arvuti välistoitest eemaldamisel toimub järgmine:

- arvuti lülitub akutoitele,
- ekraani heledus väheneb automaatselt aku säästmiseks.
- Toitemõõdiku ikoon teavitusalal muudab ilmet.

Vahelduvvooluadapteri tõrkeotsing

Testige vahelduvvooluadapterit, kui vahelduvvooluvõrku ühendatud arvuti puhul ilmneb mõni järgmistest sümptomitest:

- arvuti ei lülitu sisse,
- ekraan ei lülitu sisse,
- toite märgutuled ei põle.

Vahelduvvooluadapteri kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Eemaldage arvutist aku.
3. Ühendage vahelduvvooluadapter arvutiga ja vahelduvvooluvõrgu pistikupesaga.
4. Lülitage arvuti sisse.
 - Kui toite märgutuled süttivad, töötab vahelduvvooluadapter korralikult.
 - Kui toite märgutuled ei sütti, kontrollige, kas vahelduvvooluadapter on arvutiga ja vahelduvvooluvõrgu pistikupesaga korralikult ühendatud.
 - Kui ühendused on korras ja märgutuled ikka ei sütti, ei tööta vahelduvvooluadapter korralikult ning see tuleb välja vahetada.

Teabe saamiseks uue vahelduvvooluadapteri hankimise kohta võtke ühendust klienditoega.

HP CoolSense (ainult teatud mudelitel)

HP CoolSense tuvastab automaatselt, et arvuti ei ole paigal, ning reguleerib jõudluse ja ventilaatorisätteid nii, et arvuti välispinna temperatuur oleks kasutaja jaoks mugav.

Kui HP CoolSense on väljas, ei tuvastata arvuti asendit ning säilitatakse jõudluse ja ventilaatori vaikesätteid. Selle tulemusena võib välispinna temperatuur olla kõrgem kui sisselülitatud HP CoolSense'iga.

CoolSense'i sisse- või väljalülitamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Tippige avakuval juht, valige **Juhtpaneel**, seejärel valige **Riistvara ja heli** ja siis **HP CoolSense**.

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi.

Käsk Sule arvuti suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi, seejärel lülitab välja ekraani ja arvuti.

Lülitage arvuti välja järgmistes olukordades.

- Soovite ühendada välise riistvaraseadme, mida ei saa ühendada USB- või videoporti.
- Arvutit ei kasutata pikema aja vältel ning see lahutatakse välistoitest.

Olgugi et arvuti saab sulgeda ka toitenupust, on siiski soovitatav kasutada Windowsi käsku Sule arvuti.

MÄRKUS. Kui arvuti on une- või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, enne kui arvuti sulgeda saab.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Osutage avakuval ekraani paremasse üla- või allnurka. Kui kuvatakse tuumnupud, klõpsake üksust **Sätted**. Klõpsake ikooni **Toide** ja valige seejärel **Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid ei ole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage kombinatsiooni **ctrl + alt + delete**, valige ekraani paremas allnurgas ikoon **Toide** ja seejärel valige **Sule arvuti**.
- Vajutage ja hoidke vähemalt 5 sekundit all toitenuppu.
- Lahutage arvuti välistoitest.

7 Teabe haldamine ja ühiskasutus

Draivid on digitaalsed talletusseadmed, mille abil teavet talletada, hallata, ühiskasutusse anda ja sellele juurde pääseda. Teie arvutil on sisemine kõvaketas või pooljuhtketas, kuhu talletatakse teie arvuti tarkvara, operatsioonisüsteem ja kuhu saab talletada ka teie isiklikke faile. Mõnel arvutil on sisseehitatud optiline draiv, mille abil lugeda või kirjutada CD-sid, DVD-sid või (teatud mudelitel) Blu-ray-kettaid (BD).

Lisamahutavuse või -funktsioonide kasutamiseks ühendage väline draiv (eraldi ostetav optiline draiv või kõvaketas) või sisestage digitaalne talletuskaart, et teave otse telefonist või kaamerast arvutisse importida. Arvuti USB-porti ühendatud USB-mälupulk võimaldab samuti kiirelt andmeid edastada. Mõned seadmed kasutavad töötamiseks arvuti toidet, teistel on oma toiteallikas. Mõnel seadmel on kaasas tarkvara, mis tuleb installida.

 MÄRKUS. Teavet väliste traadita ühenduse seadmete ühendamise kohta leiate peatükist [Ühenduse loomine võrguga lk 13](#).

 MÄRKUS. Lisateavet vajamineva tarkvara ja draiverite ning arvutiportide kasutamise kohta leiate tootja juhistest.

USB-seadme kasutamine

Enamikul arvutitel on rohkem kui üks USB-port, kuna see mitmekülgne liides võimaldab teil arvutiga ühendada paljusid erinevaid välisseadmeid, nagu USB-klaviatuur, hiir, väline draiv, printer, skanner või USB-jaotur.

Arvutil on rohkem kui üht tüüpi USB-porte. Teavet selle arvuti USB-portide tüüpide kohta leiate peatükist [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#). Ostke kindlasti seadmed, mis teie arvutiga ühilduvad.

Tüüp	Kirjeldus
USB 2.0	Andmeedastus kiirusel 60 MB/s.
USB 3.0	Edastab andmeid kiirusega 640 MB/s. USB 3.0 pordid, mida nimetatakse ka SuperSpeed-portideks, ühilduvad ka USB 1.0 ja 2.0 seadmetega.

USB-seadme ühendamine

 ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge kasutage USB-seadme ühendamisel liigset jõudu.

- ▲ Ühendage seadme USB-kaabel USB-porti.

 MÄRKUS. Teie arvuti USB-port võib selles jaotises toodud pildist pisut erineda.

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli.

 MÄRKUS. USB-seadme esmakordsel ühendamisel kuvatakse töölaual teade ja teavitusalal ikoon selle kohta, et arvuti tuvastas seadme.

USB-seadme eemaldamine

 ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge eemaldage USB-seadet kaablist tõmmates.

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise riski vähendamiseks kasutage USB-seadme turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. Salvestage oma teave ja sulgege kõik seadmega seotud programmid.
2. Klõpsake töölaual tegumiriba paremas otsas teavitusalal riistvara eemaldamise ikooni. Kuvatakse teade **Riistvara ohutu eemaldamine ja kandja väljutamine**. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Toitega USB-seadme ühendamine

 ETTEVAATUST. Toitega seadme ühendamisel seadme vigastamise ohu vähendamiseks veenduge, et seade on välja lülitatud ja selle vahelduvvoolutoite juhe on eemaldatud.

1. Ühendage seade arvutiga.
2. Ühendage seadme toitejuhe maandusega vahelduvvooluvõrgu pistikupessa.
3. Lülitage seade sisse.

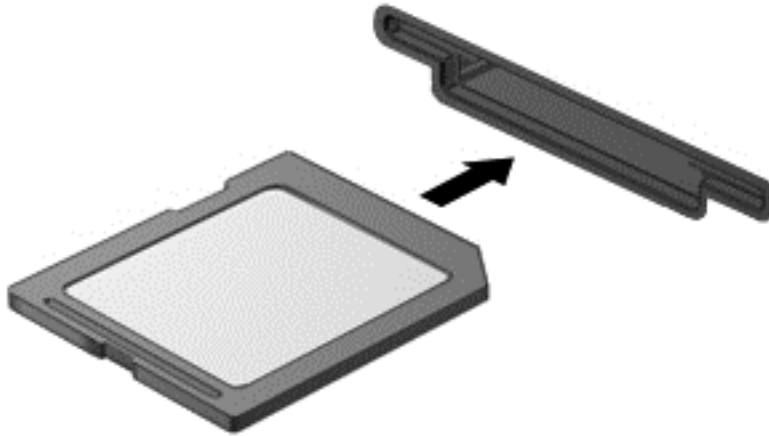
Toiteta välisseadme eemaldamiseks peatage seade ja eemaldage seejärel arvuti küljest. Toitega seadme lahutamiseks lülitage seade välja, eemaldage arvuti küljest ja seejärel eraldage vahelduvvoolutoite juhe.

Digitaalse talletuskaardi paigaldamine ja eemaldamine

Digitaalse talletuskaardi sisestamiseks toimige järgmiselt.

⚠ ETTEVAATUST. Digitaalkaardi ühenduselementide vigastamise vältimiseks ärge kasutage digitaalkaardi sisestamisel liigset jõudu.

1. Hoidke kaarti nii, et silt on pealpool ja ühenduselemendid arvuti suunas.
2. Sisestage kaart digitaalse talletuskaardi pesa ja vajutage, kuni kaart on kindlalt paigas.

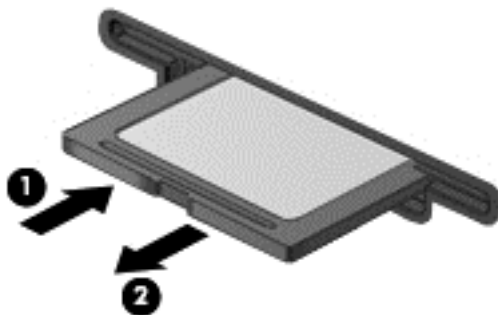

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli.

Digitaalse talletuskaardi eemaldamine.

⚠ ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage digitaalkaardi turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. Salvestage oma teave ja sulgege kõik digitaalkaardiga seotud programmid.
2. Klõpsake töölaual tegumiriba paremas otsas teavitusalal riistvara eemaldamise ikooni. Seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Vajutage kaardile **(1)** ja eemaldage see pesast **(2)**.

📝 MÄRKUS. Kui kaart ei välju, tõmmake see pesast välja.

Optiliste draivide kasutamine

Optiline kettadraiv kasutab suures mahus teabe lugemiseks või talletamiseks laservalgust. Mõne draiviga saab andmeid vaid lugeda, kuid teistega saab teavet ka tühjale kettale kirjutada (kõrvetada).

Optilise draivi jõudluse parandamiseks kasutage neid nõuandeid.

- Kui aku on ainus toiteallikas, veenduge enne andmekandjale kirjutamist, et aku on piisavalt laetud.
- Ärge kasutage optilise draivi kettale kirjutamise ajal klaviatuuri ega liigutage arvutit. Kirjutamistoiming on värinatundlik.
- Veenduge, et olete installinud uusimad draivi tarkvaravärskendused.
- Kui kasutatav ketas pole puhas, puhastage seda kuiva, ebemevaba, pehme lapiga.

Teie arvuti võib sisaldada optilist draivi, mis toetab ühte või mitut järgmistest kettatehnoloogiatest.

- CD – kompaktkettale talletatakse andmed, mida loetakse optilise kettadraivi laseriga. Saadaval on järgmised CD-vormingud.
 - CD-Recordable (CD-R), mis võimaldab arvutil teavet lugeda ja ühekordselt CD-le salvestada. Kui teave on CD-R-kettale salvestatud, ei saa seda muuta ega kustutada; see on seal jäädavalt.
 - CD-Re-Writable (CD-RW), mis võimaldab arvutil teavet lugeda ja mitu korda CD-le salvestada. CD-l oleva teabe saab kustutada.
- DVD – digitaalne videoketas on suure mahutavusega optiline ketas. Sellele saab talletada rohkem teavet kui CD-le. Kahepoolsele DVD-le saab talletada kuni 17 GB andmeid. Saadaval on järgmised DVD-vormingud.
 - DVD-Recordable (DVD-R või DVD+R), mis võimaldab arvutil teavet lugeda ja ühekordselt DVD-le salvestada. Kui teave on kettale salvestatud, ei saa seda muuta ega kustutada; see on seal jäädavalt. DVD-sid saab kasutada DVD±R-draivides.
 - DVD-Re-Writable (DVD-RW või DVD+RW), mis võimaldab arvutil teavet lugeda ja mitu korda kettale salvestada. Kettal oleva teabe saab kustutada. DVD-sid saab kasutada DVD±R-draivides.
- BD – Blu-ray-kettale mahub rohkem teavet kui teistele optilistele ketastele ja neid saab kasutada kõrglahutusega (HD-) video salvestamiseks, uuesti kirjutamiseks ja taasesitamiseks.

Võtke BD-de kasutamisel arvesse järgmist.

- BD-filmide esitamiseks on arvutisse installitud CyberLink PowerDVD.
- Kui üritate BD-filmi esitada korraga nii sisemisel kui ka välisel kuvaril, võib esineda tõrkeid, seega valige kasutamiseks vaid üks.
- Kopeerimiskaitse tarbeks on arvutisse sisse ehitatud AACs-klahvid (Advanced Access Content System). AACs-klahve tuleb vahel uuendada, et uute BD-filmide taasesitust toetada. Kui selline BD-film draivi sisestatakse, nõuab programm CyberLink PowerDVD taasesituse jätkamiseks värskendust. Värskenduse installimiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- Kui BD-video vaatamisel ilmuvad ekraanile jooned, võib neid põhjustada traadita võrgu interferents. Probleemi lahendamiseks sulgege avatud rakendused ja lülitage traadita ühenduse funktsioon välja.

Optilise ketta paigaldamine

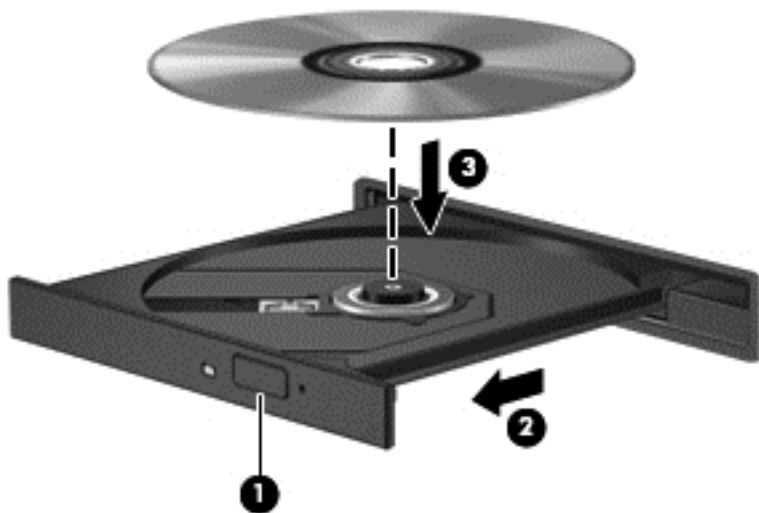
1. Lülitage arvuti sisse.
2. Kettasahtli avamiseks vajutage draivi ehispaneeli vabastusnupule **(1)**.
3. Tõmmake sahtel välja **(2)**.

4. Hoidke ketast servadest, et vältida ketta andmekihiga poole puudutamist, ja asetage see sahtli spindlile, etiketiga külj pealpool.

 MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast spindlile asetamise ajal pisut.

5. Vajutage ketast (3) ettevaatlikult allapoole sahtli spindli peale, kuni ketas oma kohale klõpsatab.

 MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast eemaldamise ajal pisut.

6. Sulgege kettasahtel.

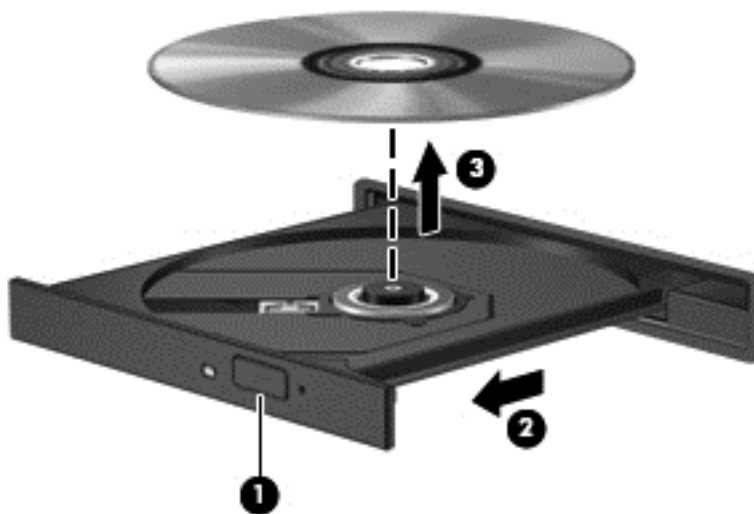
 MÄRKUS. Pärast ketta sisestamist oodake natuke. Kui te pole veel meediumipleierit valinud, avaneb automaatesituse dialoogiboks. Seal küsitakse, kuidas soovite oma andmekandja sisu kasutada.

Optilise ketta eemaldamine

1. Kettasahtli avamiseks vajutage kettaseadme ehispaneelil vabastusnupule (1) ja tõmmake sahtel (2) ettevaatlikult välja, kuni see peatub.

2. Eemaldage ketas (**3**) sahtlist, vajutades spindlit ettevaatlikult allapoole, samal ajal ketast välisservadest tõstes. Hoidke ketast servadest ja vältige ketta pinna puudutamist.

 MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast eemaldamise ajal pisut.

3. Sulgege kettasahtel ja asetage ketas kaitseümbrisesse.

Andmete ja draivide ühiskasutus ning juurdepääs tarkvarale

Kui arvuti asub võrgus, saab kasutada ka teiste võrgus asuvate arvutite teavet. Võrguarvutid saavad vahetada nii tarkvara kui ka andmeid.

 MÄRKUS. Kui ketas, nt DVD-film või mäng, on kopeerimiskaitsega, ei saa seda ühiskasutusse anda.

Kaustade või teekide võrgus ühiskasutusse andmiseks toimige järgmiselt.

1. Avage töölaual **Failihaldur**.
2. Klõpsake aknas **Teegid** vahekaarti **Ühiskasutus** ja seejärel valikut **Konkreetsed inimesed**.
3. Tippige väljale **Failide ühiskasutus** nimi ja klõpsake nuppu **Lisa**.
4. Klõpsake nuppu **Anna ühiskasutusse** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kohalikult kettalt andmete ühiskasutusse andmiseks toimige järgmiselt.

1. Avage töölaual **Failihaldur**.
2. Klõpsake valikut **Kohalik ketas (C:)**, mis asub aknas **Teegid**.
3. Klõpsake vahekaarti **Ühiskasutus** ja seejärel üksust **Täpsem ühiskasutus**.
4. Valige aknas **Kohaliku ketta (C:)** atribuudid üksus **Täpsem ühiskasutus**.
5. Märkige ruut **Anna see kaust ühiskasutusse**.

Draivide võrgus ühiskasutusse andmiseks toimige järgmiselt.

1. Paremklõpsake töölaual teavitusalal ikooni **Raadiovõrk** .
2. Valige käsk **Ava võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

3. Valige jaotises **Vaata aktiivseid võrke** soovitud aktiivne võrk.
4. Valige **Muuda ühiskasutuse täpsemaid sätteid** ja määrake soovitud privaatsuse, võrgutuvastuse, failide ja printeri ühiskasutuse ja muud võrgu suvandid.

8 Arvuti hooldamine

Tähtis on arvuti regulaarselt hooldada, et see oleks optimaalses seisukorras. Selles peatükis on teavet arvuti jõudluse suurendamise kohta selliste tööriistade abil nagu kettadefragmentor ja kettapuhastus. Siit leiate teavet ka programmide ja draiverite värskendamise kohta, juhised arvuti puhastamiseks ja nõuandeid arvutiga reisimiseks.

Jõudluse parandamine

Igaüks soovib kiiret arvutit ja kui teete regulaarseid hooldustoiminguid, nagu ketta defragmentimine ja kettapuhastus, saate oma arvuti jõudlust oluliselt parandada. Arvuti vananedes võite paigaldada ka suuremaid draive ja lisada täiendavat mälu.

Draivide käsitsemine

Järgige draivide käsitsemisel neid ettevaatusabinõusid.

- Enne draivi eemaldamist või paigaldamist lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud või unerežiimis, siis lülitage arvuti sisse ja seejärel operatsioonisüsteemi kaudu uuesti välja.
- Enne draivi käsitsemist puudutage staatilise elektrilaengu lahendamiseks draivi värvimata metallpinda.
- Ärge puudutage irddraivi või arvuti konnektori tihvte.
- Ärge kasutage draivi kettaseadme sahtlisse sisestamisel liigset jõudu.
- Kui aku on ainus toiteallikas, veenduge enne andmekandjale kirjutamist, et aku on piisavalt laetud.
- Kui draivi tuleb saata postiga, kasutage selleks mulliümbrikku või muud sobivat kaitsvat pakendit ja lisage märgis „ÖRN“.
- Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasit, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.
- Eemaldage draivist andmekandja enne draivi eemaldamist kettaseadme sahtlist või enne draiviga reisimist, draivi saatmist või hoiulepanemist.
- Ärge kasutage optilise draivi kettale kirjutamise ajal klaviatuuri ega liigutage arvutit. Kirjutamistoiming on värinatundlik.
- Enne välise kõvakettaga ühendatud arvuti liigutamist käivitage unerežiim ja oodake, kuni ekraan tühjeneb, või eemaldage väline kõvaketas õigesti lahti.

Kõvaketta vahetus

 ETTEVAATUST. Draivid on õrnad arvutikomponendid ja neid tuleb käsitseda ettevaatlikult. Ärge pillake draivi maha, ärge asetage selle peale asju ega laske sellel vedelike või äärmuslike temperatuuride või niiskusega kokku puutuda. Draivide käsitsemise spetsiaalsed ettevaatusabinõud leiate jaotisest [Draivide käsitsemine lk 48](#).

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks toimige järgmiselt.

Enne draivi eemaldamist või paigaldamist lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud või unerežiimis, siis lülitage arvuti sisse ja seejärel operatsioonisüsteemi kaudu uuesti välja.

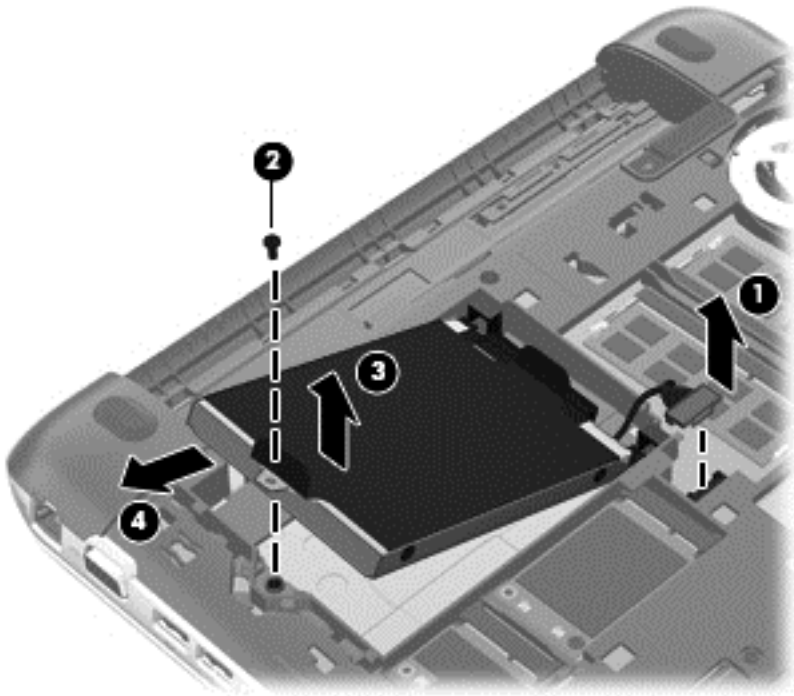
Kõvaketta eemaldamine

1. Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.
2. Ühendage lahti kõik arvutiga ühendatud välisseadmed.
3. Tõmmake toitejuhe vahelduvvoolupesast välja ja eemaldage aku.
4. Vabastage ühe käega aku/hooldusluugi riivi lükates **(1)** hooldusluuk ning samal ajal vajutage teise käega hooldusluugile ja lükake seda arvuti esikülje suunas **(2)**.
5. Tõstke luuk arvutilt ära **(3)**.

6. Lahutage kõvaketta kaabli pistik arvutist **(1)**.
7. Keerake lahti kruvi **(2)**, mis kinnitab kõvaketta arvuti külge.

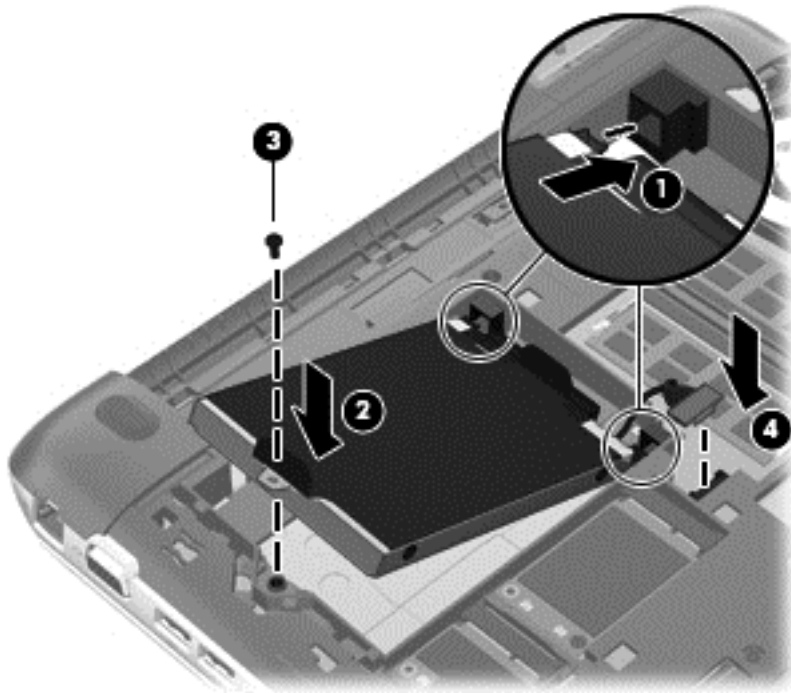
8. Tõmmake kõvaketta lapatsit ülespoole (3) ja võtke kõvaketas nurga all kõvakettasahtlist välja (4).

Kõvaketta paigaldamine

1. Sisestage kõvaketta kummist vahedetailid kõvakettasahtli avaustesse (1).
2. Asetage kõvaketas kõvakettasahtlisse (2).
3. Keerake kruvi tagasi (3).

4. Ühendage kõvaketta kaabli pistik (4).

5. Tõstke hooldusluuk arvutile (1) ja libistage seda akusahtli suunas, kuni aku/hooldusluugi riiv paigale klõpsab (2).

6. Vahetage aku.
7. Ühendage uuesti välistoide ja välisseadmed.
8. Lülitage arvuti sisse.

HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP 3D DriveGuard kaitseb kõvaketast, seisates draivi ja peatades kõik andmepäringud ühel järgmistest tingimustest:

- arvuti kukub maha;
- liigutate suletud ekraaniga arvutit, kui arvuti töötab akutoitel.

Lühikest aega pärast ühe eelmainitud sündmuse lõppu taastab HP 3D DriveGuard kõvaketta normaaltöö.

MÄRKUS. HP 3D DriveGuard kaitseb kõvaketast põhi- ja lisakõvaketta sahtlis. USB-portidesse ühendatud kõvakettaid HP 3D DriveGuard ei kaitse.

Lisateavet leiate tarkvara HP 3D DriveGuard spikrist.

Ketta defragmentori kasutamine

Arvuti kasutamisel killustuvad aja jooksul kõvakettal olevad failid. Killustunud draiv tähendab seda, et draivil olevad andmed pole omavahel ühendatud (järjestikused) ja seetõttu peab kõvaketas failide leidmiseks rohkem tööd tegema, muutes arvuti aeglasemaks. Ketta defragmentor ühendab (või korrastab füüsiliselt) kõvakettal olevad killustunud failid ja kaustad selliselt, et neid oleks tõhusam käitada.

MÄRKUS. Pooljuhtdraivid (SSD) pole ketta defragmentori kasutamine tarvilik.

Pärast ketta defragmentori käivitamist töötab see ilma kõrvalise abita. Kuid sõltuvalt kõvaketta suurusest ja killustunud failide hulgast võib ketta defragmentoril kuluda töö lõpetamiseks aega rohkem kui üks tund.

HP soovib kõvaketast vähemalt kord kuus defragmentida. Võite seadistada ketta defragmentori töötama igakuise intervalliga, aga saate arvuti ka käsitsi suvalisel ajal defragmentida.

Ketta defragmentori käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvuti vahelduvvoolutoitega.
2. Tippige avakuval **ketas**, valige **Sätted** ja seejärel valige **Ketaste defragmentimine ja optimeerimine**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Lisateavet leiate ketta defragmentori tarkvaraspikrist.

Kettapuhastuse kasutamine

Kettapuhastus otsib kõvakettalt ebavajalikke faile, mida saate kettaruumi vabastamiseks ja arvuti tõhusama käitamise soodustamiseks turvaliselt kustutada.

Kettapuhastuse käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval **ketta**, valige **Sätted** ja seejärel valige **Kettaruumi vabastamine tarbetute failide kustutamise teel**.
2. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Mälumoodulite lisamine või asendamine

Arvutil on kaks mälumoodulipesa. Arvuti mälumahtu saab suurendada, kui lisada vabasse laiendmälumooduli pesa mälumoodul või kui asendada põhimälumooduli pesas olev moodul mahukama mälumooduliga.

 HOIATUS! Elektrilöögi või seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks lahutage enne mälumooduli paigaldamist toitejuhe ja eemaldage kõik akud.

 ETTEVAATUST. Elektrostaatiline lahendus (ESD) võib elektroonikakomponente kahjustada. Enne mis tahes toimingu tegemist puudutage staatilise elektrilaengu lahendamiseks maandatud metallist objekti.

 MÄRKUS. Kui soovite kasutada mälumooduli lisamisel kahekanalilist konfiguratsiooni, veenduge, et moodulid on identsed.

Mälumooduli lisamine või asendamine.

 ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks toimige järgmiselt:

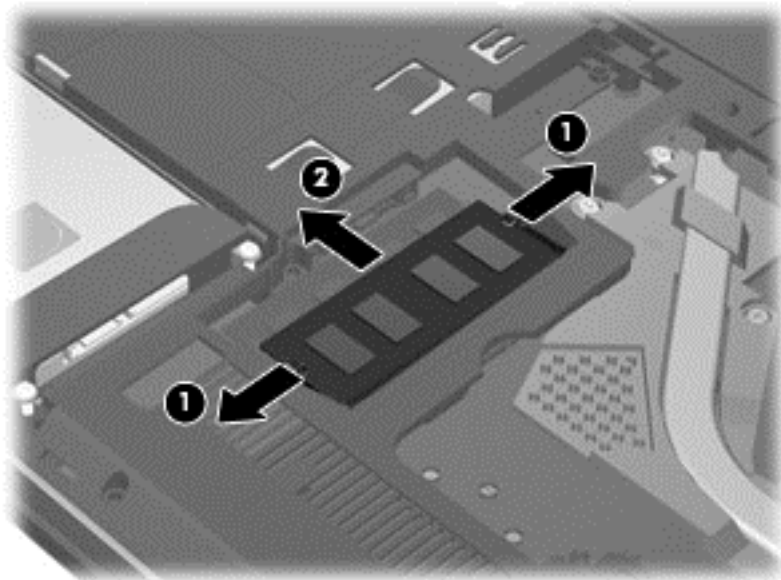
Enne mälumoodulite lisamist või vahetamist lülitage arvuti välja. Ärge eemaldage mälumoodulit, kui arvuti töötab või on unerežiimis.

Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud, lülitage arvuti toitenupust uuesti sisse. Seejärel lülitage arvuti operatsioonisüsteemi kaudu välja.

1. Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.
2. Ühendage lahti kõik arvutiga ühendatud välisseadmed.
3. Tõmmake toitejuhe vahelduvvoolupesast välja ja eemaldage aku.
4. Eemaldage hoolduskate (vt [Kõvaketta eemaldamine lk 49](#)).
5. Mälumooduli asendamisel eemaldage kõigepealt paigaldatud mälumoodul:
 - a. tõmmake lahti mälumooduli külgedel asuvad kinnitusklambrid (1). Mälumoodul tõuseb üles;

- b. võtke mälmooduli (2) servast kinni ja tõstke see ettevaatlikult pesast välja.

⚠ ETTEVAATUST. Mälmooduli kahjustamise vältimiseks hoidke moodulit ainult servadest. Ärge puudutage mälmooduli komponente.

Mälmooduli kaitsmiseks pärast eemaldamist asetage see elektrostaatiliselt ohutusse ümbrisesse.

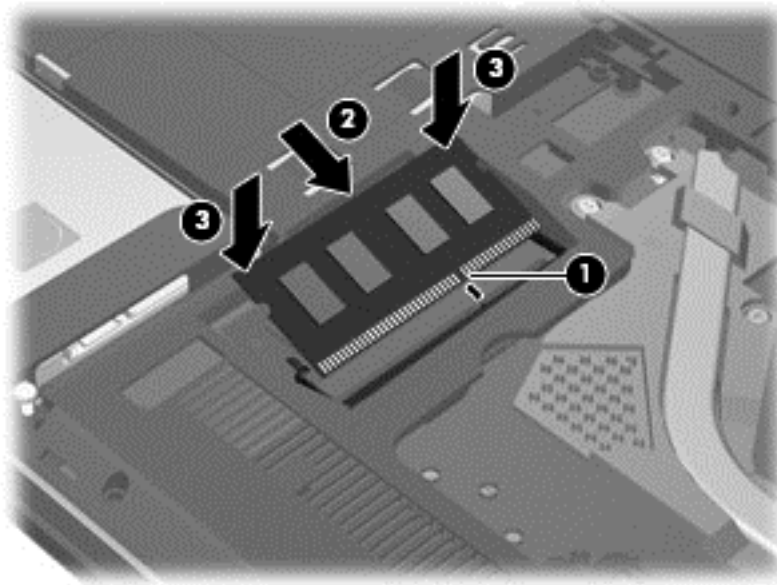
6. Paigaldage uus mälmoodul:

⚠ ETTEVAATUST. Mälmooduli kahjustamise vältimiseks hoidke moodulit ainult servadest. Ärge puudutage mälmooduli komponente.

- a. joondage mälmooduli serval olev sälk (1) pesas oleva nagaga;
- b. vajutage mälmoodul mälmoodulikambri suhtes 45-kraadise nurga all (2) pessa, kuni see paigale jääb;

- c. vajutage mälumoodul, surudes ettevaatlikult nii paremat kui ka vasakut külge (3), alla, kuni kinnitusklambrid paigale lukustuvad.

⚠ ETTEVAATUST. Mälumooduli kahjustamise vältimiseks ärge painutage moodulit.

7. Paigaldage hoolduskate (vt [Kõvaketta paigaldamine lk 50](#)).
8. Vahetage aku.
9. Ühendage uuesti välisloide ja välisseadmed.
10. Lülitage arvuti sisse.

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid regulaarselt uusimale versioonile värskendada. Värskendused lahendavad probleeme ja lisavad arvutisse uusi funktsioone ja valikuid. Tehnoloogia on pidevas muutumises ja programmide ning draiverite värskendamine võimaldab teie arvutil kasutada uusimaid saadaolevaid tehnoloogiaid. Näiteks vanemad graafikakomponendid ei pruugi kõige uuema mängutarkvaraga hästi töötada. Uusima draiverita ei saaks te oma seadmeid maksimaalselt kasutada.

Laadige alla HP programmide ja draiverite uusimad versioonid ja registreerige ka uute versioonide ilmumisel automaatsete värskendusteadete saamiseks. USA toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/contactHP>. Ülemaailmse toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Arvuti puhastamine

Arvuti ja välisseadmete puhastamine aitab neid töökorras hoida. Kui te arvutit ei puhasta, võivad sellesse koguneda tolmu ja mustuseosakesed.

⚠ ETTEVAATUST. Vältige arvuti puhastamisel järgmiste puhastusvahendite kasutamist.

Tugevad lahustid, nagu alkohol, atsetoon, ammooniumkloriid, metüleenoksiid ja süsivesinikud, mis võivad arvuti pinda jäädavalt kahjustada.

Kuvari, külgede ja katte puhastamine

Pühkige ekraani õrnalt pehme ebemevaba *alkoholivaba* klaasipuhastusvahendiga niisutatud riidelapiga. Enne arvuti katte sulgemist laske kuvaril kuivada.

Kasutage külgede ja katte puhastamiseks niisutatud bakteritsiidse toimega lappi. Kiulised materjalid nagu pabersalvrätikud võivad arvuti pinda kriimustada.

MÄRKUS. Arvuti kaane puhastamisel tehke mustuse ja tolmu eemaldamiseks ringjaid liigutusi.

Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine

ETTEVAATUST. Ärge kunagi laske vedelikel tilkuda klaviatuuri klahvide vahele, isegi arvutit puhastades. See võib sisemisi komponente jäädavalt kahjustada.

- Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamiseks ning desinfitseerimiseks kasutage pehmet mikrokiudriiet või staatilist elektrit mitte tekitavat õlita riidet (nt seemisnahk), mida on niisutatud *alkoholivabas* klaasipuhastusvahendis, või sobivat bakteritsiidse toimega ühekordset lappi.
- Klahvide kleepumise vältimiseks ning klahvide vahele sattunud tolmu, ebemete ja puru eemaldamiseks kasutage kõrspikendiga suruõhuballooni.

HOIATUS! Elektrilöögi või sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

Arvutiga reisimine või selle transportimine

Kui peate arvutiga reisima või seda transportima, pidage seadme ohutuks transportimiseks silmas neid nõuandeid.

- Toimige enne arvuti reisile kaasa võtmist või transportimist järgmiselt.
 - Varundage oma teave välisele draivile.
 - Eemaldage arvutist kõik kettad ja välised andmekandjad (nt digitaalsed talletuskaardid).
 - Lülitage välja kõik välisseadmed ja eemaldage need seejärel arvuti küljest.
 - Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiaid. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit ühes kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.

ETTEVAATUST. Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

- Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, kuulake lennueelset teadet, kus öeldakse, millal võite arvutit kasutada. See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast.
- Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÕRN“ või „FRAGILE“.
- Kui arvutisse on paigaldatud traadita ühenduse seade, võib sellise seadme kasutamine osades keskkondades olla piiratud. Sellised piirangud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates,

lõhkeainete läheduses ja ohtlikes kohtades. Kui te pole mõne seadme kasutamise eeskirjades kindel, tuleks teil enne arvuti sisselülitamist luba küsida.

- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitudest.
 - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
 - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurikomplekti.

9 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine

Teie teabe konfidentsiaalsuse, tervikluse ja kättesaadavuse tagamiseks tuleb seda mitmesuguste arvutiturbemeetmete abil kaitsta. Standardsed turbelahendused, mida pakub Windowsi operatsioonisüsteem, HP rakendused, Windowsist sõltumatu häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ning muude tootjate tarkvara, võivad aidata kaitsta arvutit mitmesuguste ohtude (nt viirused, ussid ja muud tüüpi ründevara) eest.

NB! Kõik käesolevas peatükis loetletud turbefunktsioonid ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Oht	Turbefunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	Sisselülitusparool
Arvutiviirused	Viirusetõrjetarkvara
Volitamata juurdepääs andmetele	Tulemüritarkvara
Volitamata juurdepääs häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sätetele ja süsteemi muule tuvastusteabele	Administrator password (Halduriparool)
Kestvad või tulevikuohud	Tarkvaravärskendused
Volitamata juurdepääs Windowsi kasutajakontole	Kasutajaparool
Arvuti volitamata teisaldamine	Turvakaabli lukk

Paroolide kasutamine

Parool on tähemärkide kogum, mis valitakse arvutiteabe turvalisemaks muutmiseks ja võrgutoimingute kaitseks. Määrata saab mitut tüüpi paroole. Näiteks palutakse teil arvuti algsele häälestusel luua arvuti kaitseks kasutajaparool. Paroole saab määrata Windowsis ja arvutisse eelinstallitud HP häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS).

Soovi korral võite kasutada sama parooli nii häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul.

Juhinduge paroolide loomisel ja salvestamisel järgmistest nõuannetest.

- Arvutite juurdepääsu kaotamise riski vähendamiseks märkige kõik paroolid üles ja hoidke neid turvalises kohas arvutist eraldi. Ärge hoidke paroole arvutis failis.
- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Muutke paroole vähemalt iga kolme kuu järel.
- Ideaalne parool on pikk ning sisaldab tähti, kirjavihemärke, sümboleid ja numbreid.
- Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage failid, kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätted.

Lisateavet Windowsi paroolide (nt ekraanisäästjaparoolid) kohta leiate spikri ja toe rakendusest. Spikri ja toe avamiseks tippige avakuval `spikker` ja seejärel valige rakenduste loendist **Spikker ja tugi**.

Windowsi paroolide määramine

Parool	Funktsioon
Kasutajaparool	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest. Saate oma arvuti häälestada kasutajaparooli küsima ka unerežiimist või talveunerežiimist väljumisel. Lisateavet leiate jaotisest Ärkamisel paroolikaitse määramine lk 34 .
Halduriparool	Kaitseb haldurikontot volitamata juurdepääsu eest. MÄRKUS. Seda parooli ei saa kasutada juurdepääsuks häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sisule.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine

Parool	Funktsioon
Administrator password (Halduriparool)	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada iga kord, kui häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS) sisenete.• Kui unustate halduriparooli, ei pääse te enam häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) juurde. <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli asemel saab kasutada halduriparooli.</p> <p>MÄRKUS. Häälestusutiliidi Setup Utility halduriparool pole sama mis Windowsi halduriparool ning selle määramisel, muutmisel või kustutamisel seda ei kuvata.</p> <p>MÄRKUS. Kui sisestate sisselülitusparooli esmakordsel parooli kontrollimisel, tuleb häälestusutiliiti (BIOS) pääsemiseks sisestada administraatoriparool.</p>
Power-on Password (Sisselülitusparool)	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel.• Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada ega taaskäivitada. <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli asemel saab kasutada halduriparooli.</p> <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli määramisel, sisestamisel, muutmisel ja kustutamisel parooli ennast ei kuvata.</p>

Halduri- või sisselülitusparooli määramiseks, muutmiseks või kustutamiseks häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) toimige järgmiselt.

1. Häälestusutiliidi (BIOS) käivitamiseks käivitage või taaskäivitage arvuti, vajutage korraks klahvi **esc** ja seejärel vajutage klahvi **f10**.
2. Valige nooleklahvide abil **Turvalisus** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Interneti-turbe tarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Internetti pääsemiseks, on see avatud arvutiviirustele, nuhkvarale ja muudele võrguohutudele. Arvuti kaitseks võib sellesse olla eelinstallitud

viirusetõrjet ja tulemüüri sisaldava Interneti-turbe tarkvara prooviversioon. Hiljuti avastatud viiruste ja muude turvariskide vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena. Arvuti täieliku kaitse tagamiseks soovitame turbetarkvara prooviversiooni täiendada või soetada omal valikul mõni muu tarkvara.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Arvutiviirused võivad halvata programmide, utiliteetide või operatsioonisüsteemi töö või põhjustada nende töös tõrkeid. Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju.

Arvutiviiruste kohta lisateabe saamiseks tippige avakuval `spikker` ja seejärel valige rakenduste loendist **Spikker ja tugi**.

Tulemüüritarkvara kasutamine

Tulemüürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurde pääsemise takistamiseks. Tulemüür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel:

- hostipõhine tulemüür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tulemüür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning võrreldakse neid kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Tarkvaravärskenduste installimine

Arvutisse installitud HP, Microsoft Windowsi ja muude tootjate tarkvara tuleks turvaprobleemide lahendamiseks ning tarkvara jõudluse tõstmiseks regulaarselt värskendada. Lisateavet leiate jaotisest [Programmide ja draiverite värskendamine lk 55](#).

Windowsi värskenduste installimine

Pärast arvuti tehasesest väljastamist võidi välja anda operatsioonisüsteemi ja muu tarkvara värskendusi. Microsoft saadab kriitiliste värskenduste kohta teateid. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti kriitilised värskendused kohe, kui nende kohta teate saate.

Selle tagamiseks, et kõik saadaolevad värskendused arvutisse installitakse, toimige järgmiselt:

- Pärast arvuti häälestamist käivitage niipea kui võimalik Windowsi värskendusfunktsioon. Tippige avakuval windowsi värskendus. Klõpsake **Sätted** ja valige seejärel kuvatud suvandite hulgast **Windowsi värskendus**.
- Pärast seda kasutage Windowsi värskendusfunktsiooni iga kuu.
- Hankige Microsofti veebisaidilt ning spikri ja toe rakenduse värskenduste lingi abil Windowsi ja muude Microsofti programmide värskendused kohe, kui need saadaval on.

HP ja muude tootjate tarkvara värskenduste installimine

HP soovib arvutisse algselt installitud tarkvara ja draivereid regulaarselt värskendada. Uusimate versioonide allalaadimiseks avage veebiaadress <http://www.hp.com/support>. Soovi korral võite saidil tellida saadaolevate värskenduste kohta automaatsed teated.

Kui olete pärast arvuti soetamist installinud ka muude tootjate tarkvara, tuleb sedagi regulaarselt värskendada. Tarkvaratootjad loovad oma toodete tarvis tarkvaravärskendusi, et lahendada turvaprobleeme ja täiustada tarkvara funktsioone.

Traadita võrgu turvalisuse tagamine

Kui häälestate traadita võrku, lubage alati turbefunktsioonid. Lisateavet leiate jaotisest [WLAN-i kaitsmine lk 15](#).

Tarkvararakenduste ja teabe varundamine

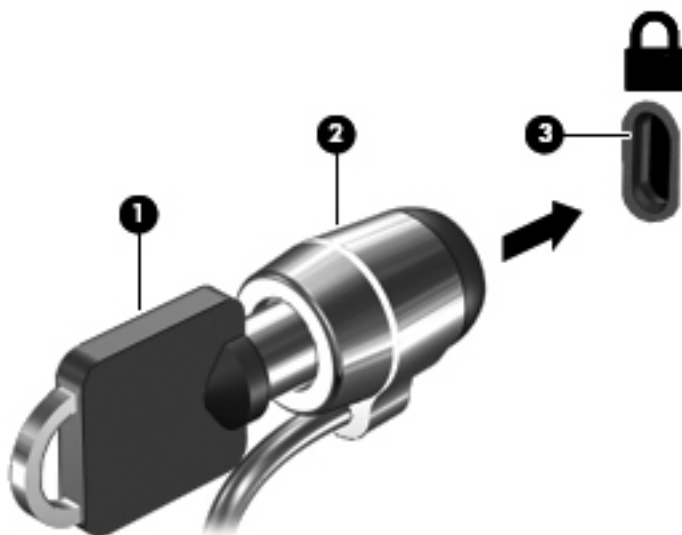
Tarkvararakenduste ja teabe kaitsmiseks viiruserünnakust või tarkvara- või riistvararikkest tingitud pöördumatu kao või kahjustuse eest varundage neid regulaarselt. Lisateavet leiate jaotisest [Varundus ja taaste lk 64](#).

Valikulise turvakaabli luku kasutamine

Turvakaabli lukk, mis on eraldi ostetav, on mõeldud kaitsevahendiks, kuid see ei pruugi arvutit väärkasutuse ega varguse eest kaitsta. Turvakaabli lukud on ainult üks paljudest meetoditest, mida kasutada täieliku turbelahenduse osana, et maksimeerida vargusevastast kaitset.

Arvuti turvakaabli pesa võib erineda selles jaotises toodud joonisel olevast. Turvakaabli pesa asukohta arvutil leiate jaotisest [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#).

1. Silmustage turvakaabli lukk kindlalt kinnitatud eseme ümber.
2. Sisestage võti (1) turvakaabli lukku (2).
3. Sisestage turvakaabli lukk arvuti turvakaabli pesa (3) ja lukustage kaabli lukk võtme abil.

4. Eemaldage võti ja hoidke seda turvalises kohas.

10 Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) ja diagnostikautiidi System Diagnostics kasutamine

Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) sisaldab paigaldatud seadmete sätteid, arvuti käivitusjärjekorda ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine

Häälestusutiliidi (BIOS) käivitamiseks käivitage või taaskäivitage arvuti, vajutage korra klahvi **esc** ja seejärel vajutage klahvi **f10**.

Teave häälestusutiliidis (BIOS) navigeerimise kohta kuvatakse ekraani allosas.

MÄRKUS. Häälestusutiliidis (BIOS) muudatusi tehes olge väga ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaq*ideks.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et teada saada, kas saadaolevad BIOS-i värskendused sisaldavad arvutisse installitud BIOS-i versioonist uuemaid versioone, tuleb teha kindlaks praegu installitud süsteemi BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *süsteemi-BIOS*) kuvamiseks saab kasutada kiirklahvi **fn+esc** (kui olete juba Windowsi sisse loginud) ja häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS).

1. Käivitage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
2. Valige nooleklahvide abil menüü **Main** (Põhimenüü).
3. Häälestusutiliidist (BIOS) väljumiseks muudatusi salvestamata valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju), valige **Exit Discarding Changes** (Välju muudatusi salvestamata) ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast eemaldamisega vooluvõrgust.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage unerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

1. Valige avakuval rakendus **HP Support Assistant**.
2. Valige **Värskendused ja häälestused** ja seejärel **Kontrolli HP värskendusi kohe**.
3. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
 - a. Tuvastage uusim BIOS-i värskendus ja võrrelge seda hetkel arvutisse installitud BIOS-i versiooniga. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu tunnus. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
 - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimisel ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui värskendus on uuem kui BIOS, pange kirja allalaaditud BIOS-i värskenduse failitee kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

 MÄRKUS. Kui arvuti on võrku ühendatud, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste installimist nõu võrguhalduriga.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui juhiseid ei kuvata, toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval `file` ja seejärel valige **Failihaldur**.
2. Klõpsake kõvaketta nime. Kõvaketta nimi on üldjuhul Kohalik ketas (C:).
3. Avage varem ülesmärgitud draivitee põhjal värskendust sisaldav kaust.
4. Topeltkoputage või topeltklõpsake laiendiga `.exe` faili (nt `failinimi.exe`).

Algab BIOS-i install.
5. Järgige installi lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

Diagnostikautiiliidi System Diagnostics kasutamine

Utiiliidi System Diagnostics diagnostikakontrollide abil saate teha kindlaks, kas arvuti riistvara töötab korralikult.

Utiiliidi System Diagnostics käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage või taaskäivitage arvuti, vajutage korra klahvi `esc` ja seejärel vajutage klahvi `f2`.
2. Valige soovitud diagnostikakontroll ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Kui peate poolelioleva diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi `esc`.

11 Varundus ja taaste

Arvuti sisaldab HP tööriistu ja operatsioonisüsteemi, mis aitavad kaitsta teavet ning seda vajaduse korral taastada. Need tööriistad aitavad arvuti hea tööseisundi või koguni algse tehases häälestatud oleku hõlpsalt taastada.

Selles peatükis käsitletakse järgmisi protsesse:

- taasteandmekandjate ja varukoopiate loomine
- süsteemi taastamine

MÄRKUS. Selles juhendis on toodud varundamis- ja taastamisvõimaluste ülevaade. Lisateavet olemasolevate tööriistade kohta leiab spikri ja toe rakendusest. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.

Taasteandmekandjate ja varukoopiate loomine

Süsteemitõrke järel taastatud süsteem on täpselt selline nagu teie viimane varukoopia.

1. Pärast arvuti häälestamist looge HP taasteandmekandjad. Sellega loote varukoopia arvuti HP taastesektsioonist. Varukoopia abil saab algse operatsioonisüsteemi uuesti installida, kui kõvaketas on rikutud või välja vahetatud.

Teie loodud HP taasteandmekandjad pakuvad järgmisi taastevõimalusi:

- Süsteemitaaste – installib uuesti algse operatsioonisüsteemi ja tehases installitud programmid.
- Minimeeritud kujutise taaste – installib uuesti operatsioonisüsteemi ja kõik riistvaraga seotud draiverid ja tarkvara, kuid mitte muid tarkvararakendusi.
- Tehasesätete taastamine – taastab arvuti algse tehases häälestatud olekusse, kustutades kõvakettalt kogu teabe ja luues uuesti sektsioonid. Seejärel installib uuesti operatsioonisüsteemi ja tehases installitud tarkvara.

Vt [HP taasteandmekandjate loomine lk 65](#).

2. Riistvara ja tarkvaraprogramme lisades looge süsteemi taastepunktid. Süsteemi taastepunkt on teatud ajal Windowsi süsteemitaaste poolt salvestatud kõvaketta teatud sisu hetktõmmis. Süsteemi taastepunkt sisaldab Windowsi kasutatavat teavet, nagu registrisätteid. Windows loob süsteemi taastepunkti automaatselt Windowsi värskenduste installimisel ja muude süsteemi hooldustoimingute (tarkvaravärskendused, turbeskannimine või süsteemi diagnostika) ajal. Süsteemi taastepunkte saate soovi korral mis tahes ajal ka käsitsi luua. Lisateavet süsteemi taastepunktide kohta ja nende loomise juhised leiab Windowsi spikri ja toe rakendusest. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.
3. Fotosid, videoid, muusikat ja muid isiklikke faile lisades looge oma isiklikust teabest varukoopia. Windowsi failide ajaloo rakenduse saab määrata regulaarselt ja automaatselt teکیدest, töölaust, kontaktidest ja lemmikutest faile varundama. Kui kustutate kõvakettalt kogemata mõned failid ja neid ei saa enam prügikastist taastada või kui failid on rikutud, saate failide ajaloo abil varundatud failid taastada. Failide taastamisest on kasu ka siis, kui teil tuleb arvuti kunagi

Windowsi uuesti installimise teel lähtestada või HP Recovery Manageri abil arvuti algne olek taastada.

 MÄRKUS. Failide ajaloo funktsioon pole vaikimisi lubatud, nii et teil tuleb see sisse lülitada.

Lisateavet Windowsi failide ajaloo kohta ja selle sisselülitamise juhised leiate Windowsi spikri ja toe rakendusest. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.

HP taasteandmekandjate loomine

HP Recovery Manager on tarkvaraprogramm, mille abil saab pärast arvuti häälestamist taasteandmekandjad luua. Kui kõvaketas on rikutud, saab süsteemi HP taasteandmekandjate abil taastada. Süsteemitaaste installib uuesti algse operatsioonisüsteemi ja tehases installitud tarkvaraprogrammid ning seejärel konfigureerib programmide sätteid. HP taasteandmekandjaid saab kasutada ka süsteemi kohandamisel ja abivahendina kõvaketta väljavahetamisel.

- Luua saab ainult ühe komplekti HP taasteandmekandjaid. Käsitsege neid taastevahendeid hoolikalt ja hoidke neid kindlas kohas.
- Tarkvara HP Recovery Manager kontrollib arvutit ja määrab tühja USB-mälupulga nõutava mälumahu või vajalike tühjade DVD-ketaste arvu.
- Taasteketaste loomiseks peab arvutil olema DVD kirjutamise võimalusega optiline draiv ning kasutada võib vaid kõrgekvaliteedilisi tühje DVD-R-, DVD+R-, DVD-R- DL-, DVD+R DL-kettaid. Ärge kasutage korduvkirjutatavaid kettaid, nagu CD±RW, DVD±RW, kahekihiline (DL) DVD±RW või BD-RE (korduvkirjutatav Blu-ray-ketas), sest need pole tarkvaraga HP Recovery Manager ühilduvad. Samuti võite kasutada kõrgekvaliteedilist tühja USB-mälupulka.
- Kui arvutil pole DVD kirjutamise võimalusega sisseehitatud optilist draivi, kuid soovite DVD-taasteandmekandjad siiski luua, saate taasteketaste loomiseks kasutada välist optilist draivi (eraldi ostetav) või osta taastekettad HP veebisaidilt. USA toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/contactHP>. Ülemaailmse toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html. Kui kasutate välist optilist draivi, peab see olema ühendatud otse arvuti USB-porti. See ei tohi olla ühendatud mõne välisseadme, nt USB-jaoturi USB-porti.
- Enne taasteandmekandjate loomise alustamist veenduge, et arvuti on ühendatud vahelduvvoolutoitega.
- Loomisprotseduur võib kesta tund või veelgi kauem. Ärge katkestage loomisprotseduuri.
- Vajaduse korral saate programmi sulgeda ka enne kõigi taaste-DVD-de loomise lõpetamist. HP Recovery Manager viib parasjagu poolelioleva DVD kõrvetamise lõpule. Kui HP Recovery Manageri järgmine kord käivitata, palutakse teil jätkata ja lõpule viiakse ka ülejäänud ketaste kõrvetamine.

HP taasteandmekandjate loomiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval `recovery` ja seejärel valige **HP Recovery Manager**.
2. Valige **Taasteandmekandja loomine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui teil kunagi peaks tekkima vajadus süsteemi taastamise järele, vaadake jaotist [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 68](#).

Taaste

Süsteemi taastamiseks on mitu võimalust. Valige viis, mis vastab kõige paremini teie olukorrale ja oskustele:

- Kui taastamist vajavad isiklikud failid ja andmed, saate teabe loodud varukoopiate põhjal Windowsi failide ajaloo rakenduse abil taastada. Lisateavet failide ajaloo kohta ja selle kasutamise juhised leiate Windowsi spikri ja toe rakendusest. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.
- Kui mõne eelinstallitud rakenduse või draiveriga ilmneb probleem, saate HP Recovery Manageri draiverite ja rakenduste taasinstallimise funktsiooni abil probleemse rakenduse või draiveri uuesti installida.

Tippige avakuval `recovery`, valige **HP Recovery Manager**, seejärel **Draiverite ja rakenduste taasinstallimine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

- Kui soovite süsteemi mõne varasema oleku taastada seejuures isiklikku teavet kaotamata, võib abi olla Windowsi süsteemitaastest. Süsteemitaaste abil saate taastada ilma Windowsi värskendusfunktsiooni nõuete või uuesti installimata. Windows loob süsteemi taastepunktid Windowsi uuenduse ja muude süsteemihoolduse toimingute käigus automaatselt. Isegi kui te pole käsitsi taastepunkti loonud, saate valida mõne automaatselt loodud taastepunkti. Lisateavet Windowsi süsteemitaaste kohta ja selle kasutamise juhised leiate Windowsi spikri ja toe rakendusest. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.
- Kui soovite süsteemi kiiresti ja hõlpsalt taastada ilma isiklikku teavet, sätteid ja arvutisse eelinstallitud või Windowsi poest ostetud rakendusi kaotamata, tasub kaaluda Windowsi värskendusfunktsiooni kasutamist. See ei eelda andmete varundamist teisele draivile. Vt [Kiire ja hõlbus taastamine Windowsi värskendusfunktsiooniga lk 66](#).
- Kui soovite taastada arvuti algse oleku, saate Windowsi abil hõlpsalt kogu isikliku teabe, rakendused ja sätteid kustutada ning Windowsi installida.

Lisateavet leiate jaotisest [Kõige eemaldamine ja Windowsi taasinstallimine lk 67](#).

- Kui soovite arvuti taastada minimeeritud kujutise abil, saate HP taastesektsioonist (ainult teatud mudelitel) või HP taasteandmekandjatelt valida minimeeritud kujutise suvandi. Minimeeritud kujutise taaste installib vaid draiverid ja riistvaraga seotud rakendused. Teised rakendused on jätkuvalt installimiseks saadaval HP Recovery Manageri draiverite ja rakenduste taasinstallimise funktsiooni kaudu.

Lisateavet leiate jaotisest [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 68](#).

- Kui soovite taastada arvuti algsed tehasesektsioonid ja -sisu, saate HP taasteandmekandjatelt valida süsteemitaaste suvandi. Lisateavet leiate jaotisest [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 68](#).
- Kui olete kõvaketta välja vahetanud, saate asenduskettale tehasekujutise taastamiseks kasutada HP taasteandmekandjate tehasesätete taastamise suvandit. Lisateavet leiate jaotisest [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 68](#).
- Kui soovite taastesektsiooni kõvakettaruumi vabastamiseks eemaldada, saate kasutada HP Recovery Manageri suvandit Taastesektsiooni eemaldamine.

Lisateavet leiate jaotisest [HP taastesektsiooni eemaldamine lk 69](#).

Kiire ja hõlbus taastamine Windowsi värskendusfunktsiooniga

Kui teie arvuti ei tööta korralikult ja soovite süsteemi stabiilsuse taastada, saate Windowsi värskendusfunktsiooni abil puhtalt lehelt alustada, säilitades siiski teile olulised andmed.

 NB! Värskendamine eemaldab kõik tavarakendused, mis polnud tehases arvutisse installitud.

 MÄRKUS. Värskenduse ajal salvestatakse loend eemaldatud tavarakendustest, kust saate kiiresti aimu, millised rakendused võivad vajada uuesti installimist. Tavarakenduste taasininstallimise juhised leiate spikri ja toe rakendusest. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.

 MÄRKUS. Värskendusfunktsiooni kasutamise korral võidakse küsida teie luba või parooli. Lisateavet leiate Windowsi rakendusest Spikker ja tugi. Tippige avakuval **s** ja seejärel valige **Spikker ja tugi**.

Värskendusfunktsiooni käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Osutage tuumnuppude kuvamiseks avakuval ekraani paremasse üla- või allnurka.
2. Klõpsake üksust **Sätted**.
3. Klõpsake ekraani paremas allnurgas üksust **Muuda arvuti sätteid** ja valige arvutisätete kuvalt üksus **Üldist**.
4. Valige jaotises **Arvuti värskendamine faile muutmata** üksus **Alusta** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kõige eemaldamine ja Windowsi taasininstallimine

Vahel võib enne arvuti ära- või ringlusse andmist vajalik olla arvuti täielik ümbervormindamine või isiklike andmete eemaldamine. Siin kirjeldatud protsess pakub kiiret ja hõlpsat viisi arvuti algse oleku taastamiseks. Selle suvandiga eemaldatakse kõik isiklikud andmed, rakendused ja sätted ning Windows installitakse uuesti.

 NB! Selle suvandiga ei tehta teie teabest varukoopiat. Enne selle suvandi kasutamist varundage kindlasti isiklik teave, mille soovite alles jätta.

Selle toimingu saate käivitada klahviga **f11** või avakuvalt.

Klahvi **f11** kasutamiseks toimige järgmiselt.

1. Vajutage klahvi **f11** arvuti bootimise ajal.
– või –
Vajutage ja hoidke klahvi **f11** all, vajutades samal ajal toitenuppu.
2. Valige bootimissuvandite menüüst käsk **Tõrkeotsing**.
3. Valige **Arvuti lähtestamine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Avakuva kasutamiseks toimige järgmiselt.

1. Osutage tuumnuppude kuvamiseks avakuval ekraani paremasse üla- või allnurka.
2. Klõpsake üksust **Sätted**.
3. Klõpsake ekraani paremas allnurgas üksust **Muuda arvuti sätteid** ja valige arvutisätete kuvalt üksus **Üldist**.
4. Valige jaotises **Eemalda kõik ja taasinalli Windows** üksus **Alusta** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taastamine HP Recovery Manageri abil

Tarkvara HP Recovery Manager võimaldab arvuti taastada selle algsele tehaseolekule. Loodud HP taasteandmekandjatelt saate valida ühe järgmistest suvanditest:

- Süsteemitaaste – installib uuesti algse operatsioonisüsteemi ja seejärel konfigureerib tehases installitud programmide sätteid.
- Minimeeritud kujutise taaste – installib uuesti operatsioonisüsteemi ja kõik riistvaraga seotud draiverid ja tarkvara, kuid mitte muid tarkvararakendusi.
- Tehasesätete taastamine – taastab arvuti algsele tehases häälestatud olekule, kustutades kõvakettalt kogu teabe ja luues uuesti sektsioonid. Seejärel installib uuesti operatsioonisüsteemi ja tehases installitud tarkvara.

HP taastesektsioon (ainult teatud mudelitel) võimaldab ka minimeeritud kujutise taastet.

Mida peate teadma

- Tarkvara HP Recovery Manager taastab ainult tehases installitud tarkvara. Tarkvara, mis polnud arvutiga kaasas, tuleb kas tootja veebisaidilt alla laadida või tootjalt saadud kandjalt uuesti installida.
- HP Recovery Manageri abil taastamist tuleks arvutiprobleemide korral kasutada viimse abinõuna.
- HP taasteandmekandjaid tuleb kasutada arvuti kõvaketta tõrgete puhul.
- Tehasesätete taastamise ja süsteemitaaste suvandite puhul tuleb kasutada HP taasteandmekandjaid.
- Kui HP taasteandmekandjad ei tööta, saate oma süsteemi jaoks taasteandmekandjad hankida HP veebisaidilt. USA toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/contactHP>. Ülemaailmse toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

NB! HP Recovery Manager ei loo automaatselt teie isiklikest andmetest varukoopiaid. Enne taastamise alustamist varundage kindlasti isiklik teave, mille soovite alles jätta.

Minimeeritud kujutise taastamine HP taastesektsiooni abil (ainult teatud mudelitel)

HP taastesektsioon (ainult teatud mudelitel) võimaldab teostada minimeeritud kujutise taaste ilma, et peaksite kasutama taastekettaid või USB-taastemälupulka. Seda tüüpi taastamist saab kasutada vaid siis, kui kõvaketas on töökorras.

HP Recovery Manageri käivitamiseks HP taastesektsioonist toimige järgmiselt.

1. Vajutage arvuti bootimise ajal klahvi **f11**.
– või –
Vajutage ja hoidke klahvi **f11** all, vajutades samal ajal toitenuppu.
2. Valige bootimissuvandite menüüst käsk **Tõrkeotsing**.
3. Valige **HP Recovery Manager** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taastamine HP taasteandmekandjate abil

Süsteemi algse oleku taastamiseks saab kasutada HP taasteandmekandjaid. Seda meetodit saab kasutada siis, kui teie süsteemil puudub HP taastesektsioon või kui kõvaketas ei tööta korralikult.

1. Võimaluse korral varundage kõik isiklikud failid.
2. Sisestage esimene teie loodud HP taasteketas arvuti või välisesse optilisse draivi ja taaskäivitage arvuti.

– või –

Ühendage teie loodud HP USB-taastemälupulk arvuti USB-porti ja taaskäivitage arvuti.

 MÄRKUS. Kui arvuti tarkvaras HP Recovery Manager automaatselt uuesti ei käivitu, tuleb muuta arvuti bootimisjärjestust. Vt [Arvuti bootimisjärjestuse muutmine lk 69](#).

3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Arvuti bootimisjärjestuse muutmine

Kui arvuti rakenduses HP Recovery Manager ei taaskäivitu, saate muuta arvuti bootimisjärjestust. See on BIOS-is toodud järjestus seadmetest, kust arvuti käivitusteavet otsib. Saate valida optilise draivi või USB-mälupulga.

Bootimisjärjestuse muutmiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage teie loodud HP taasteandmekandja.
2. Taaskäivitage arvuti.
3. Vajutage ja hoidke arvuti taaskäivitumise ajal all klahvi **esc** ja seejärel vajutage bootimissuvandite kuvamiseks klahvi **f9**.
4. Valige optiline draiv või USB-mälupulk, kust bootida soovite.
5. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP taastesektsiooni eemaldamine

HP Recovery Manager võimaldab kõvakettal ruumi vabastamiseks HP taastesektsiooni eemaldada.

 NB! HP taastesektsiooni eemaldamine tähendab, et enam ei saa kasutada Windowsi värskendusfunktsiooni, kõige eemaldamise ja Windowsi taasisinstallimise suvandit ega HP Recovery Manageri minimeeritud kujutise taastamise suvandit. Taastamisvõimaluse tagamiseks looge enne taastesektsiooni eemaldamist HP taasteandmekandja; vt [HP taasteandmekandjate loomine lk 65](#).

HP taastesektsiooni eemaldamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige avakuval `recovery` ja seejärel valige **HP Recovery Manager**.
2. Valige **Taastesektsiooni eemaldamine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

12 Spetsifikatsioon

Sisendvõimsus

Selles jaotises esitatud toiteteave võib osutada vajalikuks, kui kavatsete arvutiga muudesse riikidesse reisida.

Arvuti töötab alalisvoolutoitel, mida on võimalik saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti saab töötada eraldiseisva alalisvooluallika toitel, tuleks seda siiski kasutada ainult sellise vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ja saanud selle arvutiga koos kasutamiseks HP heakskiidu.

Arvuti töötab järgmiste parameetritega alalisvoolutoitel. Tööpinge ja -vool on erinevatel platvormidel erinevad.

Sisendvõimsus	Nimiandmed
Tööpinge ja -vool	18,5 V alalisvoolupinge 3,5 A ja 65 W juures
HP välise toiteploki alalisvoolupistik	

 MÄRKUS. See toode on ette nähtud tööks Norra IT-toitesüsteemides, mille puhul faasidevaheline ruutkeskmine pinge ei ületa 240 V.

 MÄRKUS. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud süsteemi vastavusmargisele.

Töökeskkond

Parameeter	Meetermöödustikus	USA möödustikus
Temperatuur		
Töötavana	5 kuni 35 °C	41 kuni 95 °F
Väljalülitatuna	–20 kuni 60 °C	–4 kuni 140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töötavana	10–90%	10–90%
Väljalülitatuna	5–95%	5–95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töötavana	–15–3048 m	–50–10 000 jalga
Väljalülitatuna	–15–12 192 m	–50–40 000 jalga

13 Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist ukselinki).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada. Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb seade vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete end korralikult maandanud, enne katte eemaldamist.
- Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
- Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
- Kasutage magnetivabasid tööriistu.
- Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
- Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.

Kui soovite staatilise elektri kohta lisateavet või abi mõne komponendi eemaldamisel või paigaldamisel, võtke ühendust klienditoega.

Tähestikuline register

- A**
aku
 toite säästmine 36
aku/hooldusluugi vabastusriiv 11
akusahtel 11
akutoide 35
arvutiga reisimine 12, 56
arvuti hooldamine 55
arvuti lähtestamine 67
arvuti puhastamine 55
arvuti transportimine 56
arvuti väljalülitamine 39
avalik WLAN-ühendus 16
- B**
bassisätete kiirklahv 32
Beats Audio 20, 32
Beats Audio juhtpaneel 20
Beats Audio kiirklahv 20
BIOS
 versiooni tuvastamine 62
 värskendamine 62
 värskenduse allalaadimine 63
Bluetoothi märgis 12
Bluetooth-seade 13, 16
buutimisjärjestus
 HP Recovery Manageri
 muutmine 69
- D**
Digitaalandmekandja pesa,
 tuvastamine 4
digitaalkaart
 paigaldamine 43
draiviandmekandja 33
- E**
elektrostaatiline lahendus 71
ettevõtte WLAN-ühendus 16
- H**
HDMI
 heli konfigureerimine 23
HDMI-port, tuvastamine 5, 19
HDMI-port, ühendamine 22
- helifunktsioonid, kontrollimine 20
helifunktsioonide kontrollimine 20
heli konfigureerimine HDMI
 jaoks 23
helisisendi (mikrofoni)
 pistikupesa 4
helivaigistuse märgutuli,
 tuvastamine 8
heliväljundi (kõrvaklappide)
 pistikupesad 4
hiir, väline
 eelistuste määramine 24
hooldus
 Ketta defragmentor 52
 kettapuhastus 52
hooldusluuk
 eemaldamine 49
 tuvastamine 11
hooldussildid
 asukohd 12
HP 3D DriveGuard 52
HP ja muude tootjate tarkvara
 värskendused, installimine 60
HP Recovery Manager 68
 buutimisprobleemide
 parandamine 69
 käivitamine 68
HP taasteandmekandjad
 loomine 65
 taaste 69
HP taastesektsioon 68
 eemaldamine 69
 taaste 68
Häälestusutiliidi Setup Utility
 (BIOS) paroolid 59
- I**
installimine
 kriitilised värskendused 60
Interneti-turbe tarkvara,
 kasutamine 59
Interneti-ühenduse
 häälestamine 15
- J**
jaoturid 41
- K**
kaablid
 USB 42
kahe sõrmega klõpsamine 27
Ketta defragmentori tarkvara 52
kettapuhastustarkvara 52
kiirklahvid
 bassisätted 32
 kasutamine 31
 kirjeldus 31
 süsteemiteabe kuvamine 32
kirjutatav andmekandja 33
klahv esc, tuvastamine 10
klahv fn, tuvastamine 10, 31
klahvid
 esc 10
 fn 10
 toiming 10
 Windowsi logo 10
 Windowsi rakendused 10
Klahvid
 klahvide kasutamine 30
 toiminguklahvide kasutamine
 30
klaviatuuri kiirklahvid,
 tuvastamine 31
Klaviatuur ja hiir
 klaviatuuri ja hiire kasutamine
 29
komponendid
 ekraan 6
 parem külg 4
 põhi 11
 vasak külg 4
 ülaosa 7
kustutatud failid
 taastamine 66
kõige eemaldamine ja Windowsi
 taasinstallimine 67
kõlarid, tuvastamine 3, 19
kõrglahutusega seadmed,
 ühendamine 22

- kõvaketas
 - eemaldamine 49
 - HP 3D DriveGuard 52
 - paigaldamine 50
- kõvaketta märgutuli 5
- L**
- laetuse kriitiline tase 37
- lennujaama turvaseadmed 48
- loetav andmekandja 33
- lõbusad tegevused 1
- lähtestamine
 - arvuti 66, 67
 - toimingud 67
- M**
- minimeeritud kujutis
 - loomine 68
- minimeeritud kujutise taaste 68
- mittereageeriv süsteem 39
- mälumoodul
 - eemaldamine 53
 - paigaldamine 54
 - vahetamine 53
- märgutuled
 - helivaigistus 8
 - kõvaketas 5
 - puuteplaat 7, 8
 - suurtähelukk 8
 - toide 8
 - traadita ühendus 8
 - vahelduvvooluadapter 5
 - veebikaamera 6, 18
- märgutuli (puuteplaat) 8
- N**
- normatiivteave
 - traadita ühenduse
 - sertifitseerimismärgised 12
 - vastavusmärgis 12
- nupud
 - parempoolne nupp (puuteplaat) 7
 - puuteplaadi sisse-/väljalülitamine 7
 - toide 9
 - vasakpoolne nupp (puuteplaat) 7
 - Veebibrauser 9
- O**
- optiline ketas
 - eemaldamine 45
 - paigaldamine 44
- otseteeklahvid
 - Microsoft Windows 8
 - otseteeklahvid 31
- P**
- paigaldamine
 - valikuline turvakaabli lukk 61
- parimad kasutusviisid 1
- paroolid
 - häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) 59
 - Windows 59
- paroolide kasutamine 58
- pesad
 - digitaalandmekandja 4
 - turvakaabel 5
- pistikupesad
 - helisisend (mikrofon) 4
 - heliväljund (kõrvaklapid) 4
 - RJ-45 (võrk) 4
 - võrk 4
- pordid
 - HDMI 5, 19, 22
 - USB 4, 19
 - USB 3.0 5, 19
 - VGA 21
 - väline monitor 4, 21
- puuteala (puuteplaat), tuvastamine 7
- puuteplaadi kerimisžest 25
- puuteplaadi kokkusurumisžest 26
- puuteplaadi märgutuli 7
- puuteplaadi sisse-/väljalülitusnupp 7
- puuteplaadi suumimisžest 26
- puuteplaadižestid 27, 28
 - kerimine 25
 - kokkusurumine 26
 - koputamine 25
 - pööramine 26
 - servatõmbežestid 29
 - sirvimine 27
 - suumimine 26
- puuteplaat
 - nupud 7
 - puuteplaat, kasutamine 24
- põhi 12
- R**
- riiv, aku/hooldusluugi vabastus 11
- ringlusse andmine
 - arvuti 66, 67
- RJ-45-pistikupesa (võrk), tuvastamine 4
- S**
- seerianumber 12
- seerianumber, arvuti 12
- servatõmbežestid 28
 - parema serva tõmme 28
 - ülaserva tõmme 28
- sillid
 - Bluetooth 12
 - hooldus 12
 - seerianumber 12
 - traadita ühenduse
 - sertifitseerimine 12
 - vastavus 12
 - WLAN 12
- SIM-kaardi pesa 11
- sisemine ekraanilüliti, tuvastamine 6
- sisemised mikrofonid, tuvastamine 6, 18
- sisendvõimsus 70
- sisseehitatud veebikaamera
 - märgutuli, tuvastamine 6, 18
- suurtäheluku märgutuli, tuvastamine 8
- säästmine, toide 36
- süsteemi algse oleku taastamine 68
- süsteemitaaste 68
- süsteemi taastepunkt
 - loomine 64
 - taastamine 66
- süsteemiteabe kiirklahv 32
- T**
- taastamine
 - Windowsi failide ajalugu 66
- taaste 66
 - andmekandja(d) 69
 - HP Recovery Manager 68
 - HP taasteandmekandjate kasutamine 65

- kettad 65, 69
 - käivõtamine 68
 - süsteem 68
 - toetatud kettad 65
 - USB mälopulk 69
 - taasteandmekandjad
 - loomine 65
 - loomine HP Recovery Manageri abil 65
 - taastesektsioon 68
 - eemaldamine 69
 - tarkvara
 - Ketta defragmentor 52
 - kettapuhastus 52
 - tarkvara ja teabe varundamine 61
 - tarkvaravärskendused, installimine 60
 - teave aku kohta, otsimine 36
 - toetatud kettad
 - taaste 65
 - toide
 - aku 35
 - säästmine 36
 - toiminguklahvid
 - eelmine lugu või osa 30
 - ekraani heleduse suurendamine 30
 - ekraani heleduse vähendamine 30
 - ekraanikujutise kuvamiskoha vahetamine 30
 - esitamine, paus, jätkamine 30
 - helitugevuse suurendamine 31
 - helitugevuse vähendamine 31
 - helivaigistus 31
 - järgmine lugu või osa 30
 - Spikri ja toe rakendus 30
 - traadita ühendus 31
 - tuvastamine 10
 - toitejuhtme ühenduspesa, tuvastamine 5
 - toitemõõdik 34
 - toitemõõdiku kasutamine 34
 - toite märgutuled, tuvastamine 8
 - toitenupp, tuvastamine 9
 - toote nimi ja -number, arvuti 12
 - traadita võrk, turvalisuse tagamine 61
 - traadita võrk (WLAN)
 - avalik WLAN-ühendus 16
 - ettevõtte WLAN-ühendus 16
 - kasutamine 14
 - turvalisus 15
 - tööpiirkond 16
 - vajalikud seadmed 15
 - ühendamine 16
 - traadita ühenduse antennid, tuvastamine 6
 - traadita ühenduse juhtelemendid nupp 13
 - operatsioonisüsteem 13
 - traadita ühenduse märgutuli 8, 13
 - traadita ühenduse nupp 13
 - traadita ühenduse sertifitseerimismärgis 12
 - tulemüritarkvara 60
 - turvakaabli lukk, paigaldamine 61
 - turvakaabli pesa, tuvastamine 5
 - turvalisus, traadita ühendus 15
 - töökeskkond 70
- U**
- unerežiim
 - käivõtamine 33
 - väljumine 33
 - USB 3.0 pordid, tuvastamine 5
 - USB 3.0 port, tuvastamine 19
 - USB-jaoturid 41
 - USB-kaabel, ühendamine 42
 - USB-pordid, tuvastamine 4, 19
 - USB-seadmed
 - eemaldamine 42
 - kirjeldus 41
 - ühendamine 41
- V**
- vahelduvvooluadapter 5
 - valikulised välisseadmed, kasutamine 42
 - varundamine
 - isiklikud failid 65
 - varundus 64
 - vasaku serva tõmme 29
 - Veebibrauseri nupp 9
 - veebikaamera 19
 - veebikaamera, tuvastamine 6, 18
 - veebikaamera märgutuli, tuvastamine 6, 18
 - ventilatsiooniava, tuvastamine 11
 - ventilatsiooniavad, tuvastamine 5
 - VGA-port, ühendamine 21
 - video 21
 - viirusetõrjetarkvara, kasutamine 60
 - võrgu pistikupesa, tuvastamine 4
 - väline vahelduvvoolutoide, kasutamine 38
 - välise monitori port 4, 21
 - välise monitori port, tuvastamine 18
 - välise vahelduvvoolutoite kasutamine 38
 - välisseadmed 42
 - väljalülitamine 39
 - värskendus 66
 - arvuti 66
- W**
- Windows
 - Failide ajalugu 65, 66
 - failide taastamine 66
 - kõige eemaldamise ja taasinstallimise suvand 67
 - lähtestamine 67
 - süsteemi taastepunkt 64, 66
 - taasinstallimine 66, 67
 - varundamine 65
 - värskendus 66
 - Windowsi logo klahv, tuvastamine 10
 - Windowsi paroolid 59
 - Windowsi rakenduseklahv, tuvastamine 10
 - Windowsi värskendused, installimine 60
 - WLAN-i antennid, tuvastamine 6
 - WLAN-i häälestamine 15
 - WLAN-i märgis 12
 - WLAN-seade 12, 14
 - WWAN-i antennid, tuvastamine 6
- Ä**
- ärkamisel paroolikaitse määramine 34
- Ü**
- ühenduse loomine WLAN-iga 16

ühenduspesa, toide 5